

in the regular court system. They are tried in the provincial court; family division. The family court also helps young people who have been neglected by their parents. It decides who their legal guardians should be, under certain conditions, and performs a number of other services for juveniles and their families.

Records of the court are confidential. No person who is tried in family court has to grow up with an official criminal record. In some cases, if the juvenile offender is 14 years of age or older, the judge may ask that the trial be in an adult court.

A child may be referred to the Children's Aid Society for supervision. A teen-aged child may be put on probation. This means that a probation officer will keep in touch with the child and the parents. The officer's job is to keep young people from becoming delinquent. Juveniles are not placed in prison with adults. However, they may be sent to special institutions for youth called training schools.

Family courts also settle family problems, such as those of deserted families in obtaining support payments. These cases are not open to the public and records are confidential. Family courts do not deal with divorces.

Counsellors advise families and try to settle matters, if possible, without court action. Duty counsel is available, a legal aid lawyer attached to the court. This lawyer can give advice to the accused about such things as bail and guilty or not-guilty pleas. Interpreters are available, but not for all languages.

The family court is a provincial court. You can find it in your telephone directory under "Government of Ontario, Ministry of the Attorney General, Provincial Courts (Family Division)".

ພິພາກສາຕັດສິນໃນລະບົບສານທັມມະດາ. ພວກເຂົາຈະຖືກພິພາກສາຕັດສິນໃນສານແຂວງ, ພະ
ແນກຄອບຄົວ. ສານຄອບຄົວຍັງຊ່ວຍພວກຫຼຸມນ້ອຍທັງຫລາຍທີ່ຖືກພໍ່ແມ່ປະລະອີກ. ສານທວ່າ
ນີ້ເປັນຜູ້ຕັດສິນວ່າແມ່ນໃຜຈະເປັນຜູ້ຜູ້ຄອງພວກຫຼຸມນ້ອຍດັ່ງກ່າວໂດຍມີເວັ້ນໄຂໃຫ້ພອນ ແລະໃຫ້
ການບໍລິການໃນຫລາຍໆດ້ານແກ່ພວກຫຼຸມນ້ອຍແລະຄອບຄົວຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ.

ບັນທຶກຕ່າງໆຂອງສານນັ້ນຖືເປັນຄວາມລັບ. ບໍ່ມີໃຜດອກຫໍໄດ້ຜ່ານການພິພາກສາຕັດສິນໃນ
ສານຄອບຄົວຈະເຕີບໃຫຍ່ຂຶ້ນມາໂດຍມີບັນທຶກກຽວກັບຄວາມຜິດຫວັງອາຍາຂອງຕົນຢ່າງເປັນທາງການ
ຕິດຕົວຂຶ້ນມານຳພອນ. ໃນບາງກໍລະນີ ຖ້າຜູ້ທຳຜິດຫຍັງອອນໄວນັ້ນຫາກມີອາຍຸສັບສົນລາຍແກ່ກວ່າ
ແລ້ວ ຜູ້ພິພາກສາກໍອາດຮອງຊື່ໃຫ້ການພິພາກສາຕັດສິນນັ້ນມີຂຶ້ນໃນສານຜູ້ໃຫຍ່ໄດ້.

ອົງການຊ່ວຍເຫລືອເດັກມີໜ້າທີ່ເບິ່ງແຍງເດັກທຸກຊະນິດນຳຕົວມາຫາ. ເດັກໜ້ອຍສັບ
ສົນກວ່າປົກຄວາມຜິດອາດຖືກຫວັງສານໄຈະໂທດໄວ້. ນັ້ນໝາຍຄວາມວ່າ ເຈົ້າໜ້າທຸດແລຄວາມປະພຶດ
ຈະຕ້ອງທຳການຕິດຕໍ່ນຳຕົວເດັກແລະພໍ່ແມ່ຂອງເດັກດັ່ງກ່າວເປັນປະຈຳ. ໜ້າທີ່ຂອງເຈົ້າໜ້າທຸດ
ກ່າວກໍແມ່ນຮັກສາບໍ່ໃຫ້ພວກຫຼຸມນ້ອຍກາຍເປັນຄົນນອກກົດໝາຍ. ພວກຫຼຸມນ້ອຍຈະບໍ່ຖືກກັກຂັງໄວ້
ໃນບ່ອນດຽວກັບພວກຜູ້ໃຫຍ່. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ພວກເຂົາອາດຖືກສົ່ງໄປສະຖາບັນພິເສດສຳລັບ
ພວກຫຼຸມນ້ອຍໂດຍສະເພາະທີ່ເອີ້ນກັນວ່າໂຮງຮຽນຕັດສິນດ້ານ.

ສານຄອບຄົວຍັງຈຳລະບັນຫາຕ່າງໆຂອງຄອບຄົວອີກ ດັ່ງເຊັ່ນບັນຫາຜົວຫມີຈາກເມັຽເມັຽຫມີ
ຈາກຜົວ ເພື່ອຮຽກເງິນຄຳລຽງດູເປັນຕົ້ນ. ຄະດີພວກນັບເປີດໃຫ້ຄົນທົ່ວໄປຮຸນຳ ແລະບັນທຶກຕ່າງໆ
ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງນັ້ນກໍຖືກເກັບມຽນໄວ້ເປັນຄວາມລັບ. ສານຄອບຄົວບໍ່ຫຍຸ້ງກຽວກັບການຢາຮາງແຕ່ຢ່າງ
ໃດ.

ພວກຜູ້ໃຫ້ຄຳແນະນຳໂອລົມພວກຄອບຄົວທັງຫລາຍ ແລະພະຍາຍາມຢ່າງສຸດຂີດເພື່ອແກ້ໄຂຂໍ້
ບາດຫມາງຕ່າງໆນັ້ນນອກສານ. ສານຍັງມີຜູ້ໃຫ້ຄຳແນະນຳທາງດ້ານກົດໝາຍ ໄວ້ໃຫ້ຄຳແນະນຳອີກ.
ຜູ້ໃຫ້ຄຳແນະນຳທາງດ້ານກົດໝາຍຫລືທະນາຍຄວາມຜູ້ນ ສາມາດໃຫ້ຄຳແນະນຳແກ່ຜູ້ຕ້ອງຫາກຽວກັບ
ເຮືອງຕ່າງໆດັ່ງເຊັ່ນການປະກັນຕົວແລະການໃຫ້ການປະຕິເສດບໍ່ຍອມຮັບຜິດຫລືການສາອະພາບຜິດ.
ນາຍພາສາກໍມີປະຈຳ ແຕ່ບໍ່ແມ່ນສຳລັບທຸກພາສາ.

ສານຄອບຄົວແມ່ນສານແຂວງ. ຫານສາມາດຊອກຫາສານດັ່ງກ່າວນັ້ນໄດ້ໃນປ່າໄຫລະສັບ
ໂດຍໃຫ້ເບິ່ງຢູ່ກ່ອນໆກ່ອນ "ຮັຖຸບານອົງຕາຣິໂອ, ກະຊວງຂອງອະທິບໍດີກົມອັຍການ, ສານແຂວງ ເພະ

The Criminal Injuries Compensation Board

If you are a victim of a violent crime, such as assault or rape, you may be entitled to compensation for medical and legal expenses and the costs to you in pain and suffering. It does not matter whether your attacker is ever arrested or convicted. The board will need medical and legal documents. For information, contact your local office of the Criminal Injuries Compensation Board, under "Government of Ontario, Ministry of the Attorney General" in your telephone book.

CIVIL LAW

If a legal matter is not contained in the Criminal Code, then it is a matter of civil law. Civil law may be contained in federal and provincial statutes, municipal by-laws and the common law as reported in cases. Civil law varies from province to province. Civil law allows a person to ask the court to correct a wrong caused by another person. Such a wrong may be the refusal to go through with a signed contract. A person may also sue another party for an amount of money, in compensation for physical or mental injury done by that party. The party that is found at fault in such a case has committed a civil wrong rather than a criminal offence. That party may have to pay damages to the person wronged.

The court in which an action is tried will depend on the amount of money that is involved. Anyone who gets involved in a civil action, especially above the small claims court level, should seek legal counsel.

ແນກຄອບຄົວ) .

ສະພາໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຕອບແທນແກ່ບຸກຄົນທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມເສັຽຫາຍຍອນຄົນທຳຄວາມຜິດຖານອາ

ຍາ

ຖ້າທ່ານເປັນຜູ້ຮັບເລືອກຂອງຄະດີອາຍາທຳຮາຍແຮງ ດັ່ງເຊັ່ນໃນກໍລະນີທີ່ທ່ານຖືກທຳຮາຍຮ່າງ ກາຍຫລືຖືກຂົ່ມຂືນ ຫ້າມອາດມີສິດໄດ້ຮັບຄວາມຕອບແທນໃນດ້ານການຈ່າຍຄ່າປົ່ນປົວຕົວ, ຄ່າສານ, ຄ່າທະນາຍ ແລະຄ່າຄວາມເຈັບຈຸ່ງທີ່ຂະໜານໄດ້ຮັບ; ມັນບໍ່ສຳຄັນວ່າຜູ້ທຳຮາຍທ່ານນັ້ນຈະຖືກຈັບຫລືຖືກສານຕັດສິນວ່າຜິດຫລືບ. ເມື່ອໄປຫາສະພາຫວ່ານ ທ່ານຕ້ອງມີເລື່ອງກະສານຕ່າງໆທີ່ທ່ານໝໍ້ແລະສານອອກໃຫ້ຕັດຕົວໄປນຳ. ເພື່ອລາຍລະອຽດ ໃຫ້ຕິດຕໍ່ນຳ້ທ່ອງການທ່ອງຖ້ຽນຂອງສະພາ ເອງ ໂດຍໃຫ້ເບິ່ງຢູ່ກອງຫົວຂໍ້ "ຮັຖຍານອົງຕາຣີໂອ, ກະຊວງຂອງອະທິບໍດີກົມອັຍການ" ໃນປື້ມໃຫລະສັບ.

ກິດໜາຍແພງ

ຖ້າທ່ານເຮືອງລາວທາງດ້ານກິດໜາຍແນວໃດແນວນັ້ນບໍ່ມີຢູ່ໃນປະມວນກິດໜາຍອາຍາແລ້ວ ເຮືອງລາວດັ່ງກ່າວກໍ່ແມ່ນຕົກຢູ່ໃນເຂດຂອງກິດໜາຍແພງ. ກິດໜາຍແພງອາດມີຢູ່ໃນກິດຂໍ້ບັງຄັບຂອງຮັຖຍານກາງແລະຮັຖຍານແຂວງ, ໃນກິດຂໍ້ບັງຄັບຂອງເຕສຍານເມືອງແລະໃນກິດໜາຍຫລວຍລວມຈາກການຕັດສິນຕ່າງໆຂອງສານ. ກິດໜາຍແພງຕ່າງກັນໃນແຕ່ລະແຂວງ ແລະອະນຸຍາດໃຫ້ແຕ່ລະບຸກຄົນຂໍຮອງໃຫ້ສານແກ່ໂຂຄວາມຜິດທີ່ຄົນອື່ນທຳຂຶ້ນແກ່ຕົນ. ຄວາມຜິດດັ່ງກ່າວແນວນັ້ນອາດຈະແມ່ນການບໍ່ຍອມເຮັດຕາມສັນຍາທີ່ໄດ້ເຊັນກັນໄວ້. ແຕ່ລະຄົນຍັງສາມາດຟ້ອງເຮືອງຜູ້ທຳໃຫ້ຕົນໄດ້; ຜູ້ທຳສານຕັດສິນວ່າຜິດໃນຄະດີດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຕາມຫລັກແລ້ວ ແມ່ນໄດ້ທຳຄວາມຜິດທາງດ້ານກິດໜາຍແພງ ບໍ່ແມ່ນທາງດ້ານກິດໜາຍອາຍາ ແລະລາວອາດຈະຕ້ອງໄດ້ຈ່າຍຄ່າເສັຽຫາຍແກ່ຄົນທີ່ລາວໄດ້ກໍ່ຄວາມເສັຽຫາຍໃຫ້.

ຈຳນວນເງິນທີ່ທ່ານຝ່າຍຮອງຮູກຮຽກຂອງນັ້ນມີຈຳນວນໃດຈະເປັນບ່ອນຕັດສິນຄວາມ. ໃຜຖືກຕາມໜ້າພ້ອມກັບການພອງເອງໃນດ້ານກິດໜາຍແພງ, ໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງແລ້ວຖ້າຫາກການຟ້ອງຂອງນັ້ນຢູ່ໃນລະດັບທີ່ເຫມືອ ໄປກວ່າສານແພງທີ່ກຳນົດນຳການຮຽກຄ່າເສັຽຫາຍຫມໍ້ຈຳນວນຫນ້ອຍ, ຄວນຫາທະນາຍຄວາມຊ່ວຍ.

Small Claims Court

In general, a small claims court has jurisdiction over claims where the amount in dispute is not over \$1,000.00. There are exceptions to this, however. Small claims courts cannot act in the recovery of land, the settlement of wills or libel actions.

Each county and district in Ontario is divided into divisions. Each division has a small claims court. In order to find out which division is the correct one for your case, you should call the small claims court office, listed under "Government of Ontario, Ministry of the Attorney General" in your telephone book.

To file a claim against someone, you simply get a form from your small claims court office. On this form, you write out the details of your claim. Then you bring the form, with an extra copy, to an officer of the court. The court then serves this form to the defendant, along with a summons. This costs you between \$4.00 and \$14.50. If the defendant wishes to argue in court, he or she must send the court a notice of dispute, setting out the reasons for arguing. A copy is then sent to you. If the defendant does not do this within ten days, you automatically win your case.

Trials are held before a judge without a jury. You may appear with or without a lawyer to call witnesses and present evidence. Although many defendants and claimants choose to act for themselves, you should bear in mind that your opponent may have legal representation, particularly if it is a large company or corporation. If you want free, good representation you should contact one of the student legal services operated by law students from each Ontario faculty of law. For information, you should contact the faculty of law of your local university. You can also find representation in any one of your local community legal services.

ສານແພງຫຳກັບນຳການຮຽກຄ່າເສັຽຫາຍຫມາຍຈຳນວນຫນ້ອຍ

ໂດຍຫົວໄປແລ້ວ ສານແພງຫຳກັບນຳການຮຽກຄ່າເສັຽຫາຍຫມາຍຈຳນວນຫນ້ອຍນັ້ນມີອຳນາດຕັດສິນການຮຽກຄ່າເສັຽຫາຍຫມາຍຈຳນວນຕັ້ງແຕ່ ໑໐໐໐ ລົງມາ. ນັບເປັນຄວາມຈິງສະເໝີໄປ ຕົວຢ່າງວ່າ ສານແພງດັ່ງກ່າວນັ້ນບໍ່ສາມາດຕັດສິນຄວາມກ່ຽວກັບການຮຽກຂອງເອົາທດນຄນ, ການສະສາງພັນຍັກມ ຫລືການໃສ່ຮາຍປາຍສີ.

ແຕ່ລະເຂດໃນອົງຕາຣີໂອນນ ຖືກແບ່ງອອກເປັນຫລາຍໆພາກສ່ວນ. ແຕ່ລະພາກສ່ວນນັ້ນມີສານແພງຫຳກັບນຳການຮຽກຄ່າເສັຽຫາຍຫມາຍຈຳນວນຫນ້ອຍບ່ອນນຶ່ງ. ເພື່ອຈະຮູ້ວ່າທ່ານຄວນໄປຫາພາກສ່ວນໃດນັ້ນ ທ່ານຄວນໂຫລະສັບຫາຫ້ອງການສານແພງດັ່ງກ່າວທີ່ທ່ານຈະຫາໄດ້ພາຍໃຕ້ຫົວຂໍ້ "ຮັບບານອົງຕາຣີໂອ, ກະຊວງຂອງອະທິບໍດີກົມອັຍການ" ໃນປຶ້ມໂຫລະສັບຂອງທ່ານ.

ເພື່ອຈະຟ້ອງຂອງຜູ້ໃດຜູ້ນຶ່ງ ທ່ານກົງຜູ້ແຕ່ໄປເອົາແບບຄຳຮອງນຳຫ້ອງການສານແພງຫຳກັບນຳການຮຽກຄ່າເສັຽຫາຍຫມາຍຈຳນວນຫນ້ອຍໃນພາກສ່ວນທ່ານ. ຫລັງຈາກທີ່ໄດ້ກອກຂໍຄວາມຕ່າງໆກ່ຽວກັບການຮຽກຄ່າເສັຽຫາຍຂອງທ່ານລົງໄປຮຽບຮອຍແລ້ວ ກໍ່ໃຫ້ເອົາແບບຄຳຮອງດັ່ງກ່າວພອມດ້ວຍໃບສຳເນົາໃບນຶ່ງໄປໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ຂອງສານທວ່າ. ຕໍ່ມາ ທາງສານກໍ່ຈະຈັດການສົ່ງຄຳຮອງຂອງທ່ານພອມດ້ວຍໝາຍເກາະໄປຍັງຕົວຈຳເລີຍ. ຄ່າແລນຫນັງສຽນຫນັງສືນັ້ນຈະຕົກເປັນເງິນປະມານ ໑໔ ຫາ ໑໔.໕໐. ຖ້າຫາກຈຳເລີຍ ມີຈຸດປະສົງຈະຕັ້ງສູ້ໃນສານແລ້ວ ລາວຕ້ອງສົ່ງໃບແຈ້ງຄວາມຍອກເຖິງເຫດຜົນຕ່າງໆສຳລັບການຕັ້ງສູ້ມາຍັງສານຊາຍ. ທ່ານເອງກໍ່ຈະໄດ້ຮັບໃບສຳເນົາຂອງໃບແຈ້ງຄວາມດັ່ງກ່າວ. ຖ້າຈຳເລີຍບໍ່ສົ່ງໃບແຈ້ງຄວາມຫວ່າງນັ້ນມາຍັງສານພາຍໃນສິບວັນ ທ່ານກໍ່ເປັນຜູ້ໄດ້ຮັບໄຊຊະນະໃນຄະດີຂອງທ່ານໂດຍອັດໂນມັດ.

ການພິພາກສາຕັດສິນນັ້ນມີຂຶ້ນໂດຍຫມົບພວກລູກຂຸນເຂົ້າຮ່ວມ. ທ່ານສາມາດມີຫນ້າໃນສານຜູ້ດຽວຫລືພອມກັບທະນາຍຄວາມໄດ້ ເພື່ອຮຽກຕົວພະຍານຫລືສະເໜີຫລັກຖານຕ່າງໆ. ເຖິງແມ່ນວ່າພວກຈຳເລີຍແລະໂຈດຫລາຍໆຄົນຈະເລືອກຕັ້ງສູ້ດ້ວຍຕົນເອງກໍ່ຕາມ ທ່ານຄວນຮູ້ວ່າຄູ່ຕັ້ງສູ້ຂອງທ່ານນັ້ນອາດມີທະນາຍຄວາມ ໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງຖ້າຫາກວ່າຄູ່ຕັ້ງສູ້ທ່ານນັ້ນແມ່ນຍື່ນສິດທິໃຫຍ່ໂຕ. ຖ້າທ່ານຕ້ອງການຕົວແທນທາງກົດໝາຍທີ່ມີຄວາມສາມາດແລະໂດຍທ່ານບໍ່ໄດ້ເສັຽຄ່າຈ້າງແລ້ວ ໃຫ້ຕັດຕົ້ນຳຫ້ອງການໃຫ້ການບໍ່ຮິການທາງດ້ານກົດໝາຍຂອງພວກນັກຮຽນບອນໃດບ່ອນນຶ່ງ. ຫ້ອງການດັ່ງກ່າວນັ້ນທາງພວກນັກຮຽນກົດໝາຍຈາກແຕ່ລະສະຖາບັນກົດໝາຍໃນອົງຕາຣີໂອເປັນຜູ້ກຳກັບ.

POLICE FORCES

Just as there are federal, provincial and municipal laws, there are federal, provincial and municipal police forces:

- . The Royal Canadian Mounted Police (RCMP or Mounties) are employed by the federal government. They investigate crimes that affect the entire country, such as drugs, smuggling and espionage. In all provinces except Ontario and Quebec, they also act as provincial police.
- . In Ontario, the Ontario Provincial Police (OPP) carry out province-wide law enforcement.
- . Municipalities of roughly over 5,000 people have their own police forces. The municipal police enforce the law within a town or city. These are the police that you most likely will have direct dealings with. They work closely with the other police forces.

Some police officers work in ordinary clothes instead of uniforms and drive unmarked vehicles instead of squad cars. All police, however, carry badges or cards to identify themselves to the public.

ເພື່ອລາຍລະອຽດ ໃຫ້ຕິດຕໍ່ນຳສະຖາບັນກົດໝາຍປະຈຳພະຫາວິທຍາລັຍທ້ອງຖິ່ນທ່ານ. ທ່ານຍັງສາມາດຫາຜູ້ຕາງໜ້າທາງດ້ານກົດໝາຍໂດນຳທ້ອງຖານໃຫ້ການບໍລິການທາງດ້ານກົດໝາຍຂອງທ້ອງຖານອີກ.

ກຳລັງຕຳຫລວດ

ກົດໝາຍມີສາມຢ່າງນຳກັນ: ກົດໝາຍຂອງຣັຖບານກາງ, ກົດໝາຍຂອງຣັຖບານແຂວງ ແລະກົດໝາຍຂອງເທສບານເມືອງ. ເຕມື່ອນັ້ນ ກຳລັງຕຳຫລວດກໍມີນຳກັນສາມຢ່າງ: ກຳລັງຕຳຫລວດຂອງຣັຖບານກາງ, ກຳລັງຕຳຫລວດຂອງຣັຖບານແຂວງ ແລະກຳລັງຕຳຫລວດຂອງເທສບານເມືອງ.

- ຕຳຫລວດຣັຖບານກາງ (Royal Canadian Mounted Police ຫລື ຫຍັງວ່າ RCMP ຫລື Mounties) ແມ່ນທາງຣັຖບານກາງເປັນຜູ້ກົດໝາຍລ້ຽງດູ. ພວກເຂົາເຈົ້າສົບສວນຄະດີອາຍາຫຼາຍກະທຳກະເຫຼີອນປະເທດທັງປະເທດ ດັ່ງເຈນຄະດີຄ້າຢາເສບຕິດຕ່າງໆ, ຄະດີຄ້າຂອງເຖືອນ ແລະຄະດີຈາຣະກັມເປັນຕົ້ນ. ໃນທຸກໆແຂວງ ນອກຈາກແຂວງອົງຕາຣີໂອແລະແຂວງເກເບັກ ພວກເຂົາເຈົ້າຍັງທຳໜ້າທີ່ເປັນຕຳຫລວດປະຈຳແຂວງອີກ.

- ໃນອົງຕາຣີໂອ ຕຳຫລວດແຂວງອົງຕາຣີໂອ (OPP) ເປັນຜູ້ຜູ້ຮັກສາກົດໝາຍໃນທົ່ວຕົວແຂວງ.

- ພວກເຂດເທສບານຫມໍ້ພລາຍກວ່າ ໔໐໐໐ຄົນ ມີກຳລັງຕຳຫລວດຂອງພວກເຂົາເຈົ້າເອງ. ຕຳຫລວດເທສບານເປັນຜູ້ຮັກສາກົດໝາຍພາຍໃນຕົວເມືອງຫລືໃນຕົວນະຄອນ. ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ຕຳຫລວດພວກນັ້ນຈະໂຕ້ຫຍຸ້ງກ່ຽວນຳໂດຍກົງ. ພວກເຂົາເຈົ້າຮວມໄມ້ຮວມມັນນຳຕຳຫລວດພວກອື່ນໆຢ່າງໃກ້ຊິດ.

ຕຳຫລວດບາງຄົນໃສ່ອຸດທັມມະດາແຜນອຸດຕຳຫລວດໃນຕອນເຮັດວຽກເຮັດການ ແລະຂັບລົດ ທັມມະດາທັມເຄື່ອງໝາຍຫຍັງຫມິດ ແຜນທີ່ຈະຂັບລົດປະຈຳໜ້າທີ່. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ຕຳຫລວດທຸກໆຄົນມີບັດປະຈຳຕົວໄວ້ສຳລັບແນະນຳຕົວເອງຕໍ່ປະຊາຊົນ.

ທຸກໆຄົນຄວນຮູ້ສິດທາງດ້ານກົດໝາຍແລະໜ້າທີ່ຂອງຕົນ ແລະຮູ້ວ່າອຳນາດຂອງເຂົາໜ້າທີ່ຕຳຫລວດນັ້ນມີຫຍັງແດ່. ເຂົາໜ້າທີ່ຕຳຫລວດບໍ່ສາມາດເຂົ້າບານເຂົ້າເຮືອນທ່ານໄດ້ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບ

All people should know their legal rights and obligations and what authority the police have. The police cannot enter your home without your permission, except in two cases. If the police are chasing someone and see that person enter your house, they may go wherever necessary to catch that person. If the police think you are hiding someone wanted by them or that you have something illegal in your home, such as illegal drugs or stolen property, they can get a search warrant from a judge. A search warrant is a legal document giving the police authority to search your home and telling why. This warrant must be shown to you before you have to let the police in. See the section on Your Rights During Arrest and Questioning, near the beginning of this chapter.

People must obey the police in the lawful performance of their duties. If they do not, the police are legally authorized to take whatever action they consider necessary. If you witness a crime, the law states that it is your duty to report it to the police.

Name-Calling

Many immigrants complain to the police when they are called racist names. However, name-calling is not against the law. A police officer cannot legally do anything to help the immigrant who is called unpleasant names, even if he or she wants to.

Powers of Arrest and Laying Charges

The powers of the police to arrest physical attackers are often misunderstood. If you are attacked and do not suffer actual bodily harm, then your attacker is guilty of common assault. This is a summary conviction offence, as is wilful damage to private property under \$200. In such a case, the police can only make an arrest or lay charges if they witness the person in the act of committing the offence. Otherwise, the victims themselves must lay charges by

ອະນຸຍາດຈາກທ່ານກອນ ນອກຈາກສອງກໍລະນີດັ່ງກ່າວໄປນັ້ນ. ຖ້າເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫລວດໄລຜູ້ໃດຜູ້ນຶ່ງມາ
ແລະເຫັນວ່າຜູ້ທຳຜິດເຂົາເຈົ້າໄລ່ມານນເຂົາເຈົ້າເຮືອນທ່ານແລ້ວ ພວກເຂົາເຈົ້າກໍສາມາດເຂົ້າໄປໃນ
ຫຼັກອອກຫຼັກມູມຂອງເຮືອນທ່ານເພື່ອທຳການຈັບກຸມຜູ້ຮາຍຄົນດັ່ງກ່າວ. ຖ້າເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫລວດຄິດ
ວ່າທ່ານຊຸກເຊອງຄົນທີ່ເຂົາເຈົ້າຕ້ອງການຕົວໄວ ຫລືວ່າທ່ານມີສິ່ງຂອງຕ້ອງຫາມໄວໃນເຮືອນ ດັ່ງ
ເຊັ່ນພວກຢາເສບຕິດ ຫລືເຄື່ອງຂອງທຳກຳລັກມາ ພວກເຂົາເຈົ້າກໍສາມາດຂໍຫມາຍຄົນນຳຜູ້ພັດທະນາກສາ
ໄດ້. ຫມາຍຄົນແມ່ນເອກກະສານທາງດ້ານກົດຫມາຍທີ່ອະນຸຍາດໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫລວດເຂົ້າທຳ
ການຄົ້ນບ້ານເຮືອນທ່ານ ພ້ອມທັງໃຫ້ເຫດຜົນກ່ຽວກັບການຄົ້ນດັ່ງກ່າວ. ກ່ອນທີ່ທ່ານຈະປ່ອຍໃຫ້ເຈົ້າ
ໜ້າທີ່ເຂົາເຈົ້າເຮືອນທ່ານ ທ່ານຄວນເຫັນໂບ່ງຫມາຍຄົນກ່ອນ. ກະຮຸນາເບິ່ງພາກທຳກຳລັກກ່ຽວກັບສິດຂອງທ່ານ
ຕອນຖືກຈັບແລະຖືກຈັກຖາມໃນໂກງຕອນຕົ້ນຂອງບົດນີ້.

ຄົນທັງຫລາຍຕ້ອງເຊື່ອຟັງເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫລວດໃນເວລາທີ່ພວກເຂົາເຈົ້າປະຕິບັດໜ້າທີ່ອັນຖືກ
ຕ້ອງຕາມກົດຫມາຍຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ. ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫລວດມີສິດໃຊ້ມາຕການທຳພວກເຂົາເຈົ້າ
ເຫັນສິ່ງຄວນນຳພວກທີ່ຂັດຂວາງ, ບໍ່ໃຫ້ຄວາມເອນໄມ່ເອນມື້. ຕາມກົດຫມາຍແລ້ວ ຖ້າທ່ານເຫັນການ
ກະທຳທີ່ຜິດກົດຫມາຍ ມັນແມ່ນໜ້າທີ່ຂອງທ່ານທີ່ຈະຍອກໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫລວດຊາບ.

ການດາວາແລະເວົ້າສົງຄົສີ

ພວກເຂົາເຈົ້າເມືອງໂຫມຫລາຍຄົນພາກັນເຂົ້າຫາຕໍາຫລວດ ເມື່ອພວກເຂົາເຈົ້າຖືກດາ, ຖືກ
ຮອງຊຸມພວກເຂົາເຈົ້າບໍ່ມີໃຈ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ການຮອງຊຸມພວກເຂົາເຈົ້າຕາຍໆນັ້ນກົດຫມາຍ
ບໍ່ໄດ້ຫາມ. ຕາມກົດຫມາຍແລ້ວ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫລວດບໍ່ສາມາດເຮັດຫຍັງໄດ້ເພື່ອຊ່ວຍເຫລືອຜູ້ເຂົາ
ເມືອງໂຫມທີ່ຖືກຮອງຊຸມພວກເຂົາເຈົ້າ ເຖິງແມ່ນວ່າເຈົ້າໜ້າທີ່ຄົນທ່ວ່າຢາກຊ່ວຍເຫລືອເຖິງ.

ອຳນາດໃນການຈັບກຸມແລະວາງຂໍ້ຫາ

ສ່ວນຫລາຍແລ້ວ ຄົນສ່ວນຫລາຍບໍ່ຄ່ອຍເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບອຳນາດຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫລວດໃນ
ການເຂົ້າຈັບກຸມພວກທີ່ຮາຍຮາງກາຍຄົນອື່ນ. ຖ້າທ່ານຖືກທຳຮາຍ ແຕ່ວ່າບໍ່ໄດ້ຮັບຢາດເຈັບທາງ
ດ້ານຮາງກາຍແລ້ວ ຜູ້ທຳຮາຍທ່ານກໍມີຄວາມຜິດທາງດ້ານການທຳຮາຍຮາງກາຍແບບທັນມະດາ.
ຄວາມຜິດນີ້, ເຫມືອນດັ່ງການຈັບໃຈກໍຄວາມເສັຽຫາຍໃຈກໍສັບສິນຂອງຄົນອື່ນທີ່ ເມື່ອສະເລ່ງແລ້ວ
ຖືກເປັນເງິນຕໍາກວ່າ \$400, ເປັນຄວາມຜິດທັບຮາຍແຮງ. ໃນກໍລະນີທຳຮາຍຮາງກາຍທ່ວ່າມາ
ນີ້ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫລວດຈະສາມາດທຳການຈັບກຸມຫລືວາງຂໍ້ຫາໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອພວກເຂົາເຈົ້າເຫັນຈຳເລີຍ

swearing on information before a justice of the peace. All that the police can do is provide the victim with details of the offender's identity and give directions to the office of the justice of the peace.

If a person is attacked and sustains an injury, an indictable offence, the police will lay charges.

Misunderstanding of the Role of Police

Police forces vary all over the world. It may be that the police in your country of origin encouraged the giving of gifts and bribes. Canadian police are forbidden by law to accept bribes. It is possible to get into serious trouble by attempting to bribe a police officer.

The police have only the powers given to them by the law. Do not be afraid of the police. Fear creates misunderstanding and may prevent you from exercising your legal rights.

Citizens' Complaint Bureau in Toronto

If you feel that police in Toronto have acted improperly because they have not protected your legal rights or have overstepped their rights, you can contact the Citizens' Complaint Bureau at the following address and telephone number:

Citizens' Complaint Bureau
3080 Yonge Street
Suite 2054
Toronto, Ontario M4N 2K6
Telephone: (416) 967-2367

If you make your complaint by telephone, send a follow-up letter and keep a copy. Try to give the badge number of the police officer you are complaining about; in Toronto, police wear their

ນັ້ນກໍລົງຝ່າຝັນກົດຫມາຍຢູ່. ຖ້າບໍ່ດັ່ງນັ້ນແລ້ວ ຜູ້ທຸກທຳຮ້າຍຂອງຕ້ອງເປັນຜູ້ຕັ້ງຂໍ້ຫາ ແລະສາ
ຍານຕຫນ້າຜູ້ພາກສາວາການໃຫ້ການຂອງຕົນນັ້ນມີມູນຄວາມຈິງແທ້. ສິ່ງທີ່ເຈົ້າຫນ້າທຕຳຫລວດ
ສາມາດເຮັດໄດ້ ກໍຄືໃຫ້ລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບຕົວຜູ້ທຳຮ້າຍແກ່ຜູ້ທຳຮ້າຍ ແລະຈົນກໍ່ໃຫ້ໄປຫາຫ້ອງ
ການຂອງຜູ້ພາກສາ.

ຖ້າຫາກຜູ້ທຳຮ້າຍໄດ້ຮັບບາດເຈັບທາງດ້ານຮ່າງກາຍ ທາງຕຳຫລວດກໍ່ຈະເປັນຜູ້ຕັ້ງຂໍ້ຫາ.
ການທຳຮ້າຍຖືວ່າເປັນຄວາມຜິດຫຮ້າຍແຮງ ເມື່ອຜູ້ທຳຮ້າຍນັ້ນໄດ້ຮັບບາດເຈັບທາງດ້ານຮ່າງ
ກາຍຍາງແທ້ຈິງ.

ການເຂົ້າໃຈຜິດກ່ຽວກັບບົດບາດຂອງຕຳຫລວດ

ກໍລິກຳຕຳຫລວດນັ້ນແຕກຕ່າງກັນໃນແຕ່ລະບ່ອນ. ມັນອາດຈະເປັນໄປໄດ້ວ່າຕຳຫລວດໃນປະ
ເທດຕົນຕໍ່ຂອງທ່ານນັ້ນອຸກຢູ່ໃຫມ່ການໃຫ້ສິນຈ້າງລາງວັນ. ຕາມກົດຫມາຍແລ້ວ ຕຳຫລວດການາ
ດຽນຖືກຫາມຍາງເດັດຂາດບໍ່ໃຫ້ຮັບສິນຈ້າງລາງວັນ. ທ່ານອາດຈະຕືກຫນັງລຳຍາກ ຖ້າຫາກທ່ານ
ພະຍາຍາມຈຸຈ້າງຈອບອອຍເຈົ້າຫນ້າທຕຳຫລວດຄົນໃດຄົນໜຶ່ງ.

ເຈົ້າຫນ້າທຕຳຫລວດເມັດອຳນາດຫ້າງກົດຫມາຍບໍ່ງ່ອງອກໃຫ້ຫນັ້ນ. ບໍ່ຕ້ອງຢ້ານຕຳຫລວດ.
ຄວາມຢ້ານຄວາມກົວນັ້ນກໍ່ໃຫ້ເກີດມີການເຂົ້າໃຈຜິດ ແລະອາດຢູ່ດັ່ງບໍ່ໃຫ້ທ່ານໃຈສິດທາງກົດຫມາຍ
ຂອງທ່ານ.

ຫ້ອງການຕໍ່ວາຕໍ່ຂານສຳລັບປະຊາຊົນໃນໂຕຣົງໂຕ

ຖ້າທ່ານຮູ້ສຶກວ່າຕຳຫລວດໃນໂຕຣົງໂຕເຮັດແນວບຸກຄົນຄວນ ຍ້ອນວ່າພວກເຂົາເຈົ້າບໍ່ປົກປ້ອງ
ສິດທາງກົດຫມາຍຂອງທ່ານ ຫລືປະຕິບັດການເກີນສິດອຳນາດຂອງພວກເຂົາເຈົ້າແລ້ວ ທ່ານກໍ່ສາມາດ
ຕິດຕໍ່ຫາຫ້ອງການຕໍ່ວາຕໍ່ຂານສຳລັບປະຊາຊົນໄດ້ຕາມທຸ່ງແລະເມື່ອໃຫ້ລະສັບດັ່ງຕໍ່ລົງ ໄປນີ້:

CITIZENS' COMPLAIN BUREAU
3080 YONGE STREET
SUITE 2054
TORONTO, ONTARIO M4N 2K6
TELEPHONE: (416)967-2367

ຖ້າທ່ານທຳການຕໍ່ວາຕໍ່ຂານທາງໂທລະສັບ ຢ່າລົມສິ່ງຫນຶ່ງສະບັບໜຶ່ງຕິດຕາມຢ່າໄປອີກ ແລະ
ໃຫ້ທ່ານເກັບສຳເນົາຂອງຫນັງສືດັ່ງກ່າວໄວ້ເປັນຫລັກຖານ. ໃຫ້ພະຍາຍາມບອກນັ້ນເຮົາເປັນຈຳເລັດຂອງ
ຫມາຍປະຈຳຕົວຂອງເຈົ້າຫນ້າທຕຳຫລວດຄົນຫນ້າທ່ານຕໍ່ວານັ້ນນຳ. ໃນໂຕຣົງໂຕແລ້ວ ນຳເຮົາເປັນຈຳ

badge numbers on their hats. You will receive a written acknowledgment of your complaint and you can be sure that it will be looked into thoroughly. You can also lodge a complaint at any police station in Toronto. You will receive an acknowledgement of the complaint and another copy will be sent to the Citizens' Complaint Bureau. The bureau will then contact you.

If you believe criminal charges should be laid against the officer about whom you have a complaint, consult a justice of the peace at Room 6, Old City Hall, Toronto.

New legislation may allow complaints to be laid about police anywhere in the province.

Subway Security in Toronto

All subway cars are now equipped with an alarm system to use in case of attack. Three seven-foot tapes, mounted above the windows in each car, may be pressed to sound an alarm and indicate to the motorman in which car the alarm was pushed. Transit control and the police are immediately notified. There are also pay telephones in every subway station.

LEGAL AID

The Law Society of Upper Canada operates a plan for the Government of Ontario which provides a lawyer either free or on terms that the person can afford. However, the Legal Aid Plan does not deal with all the legal problems you may encounter. Low-income community legal services, operating out of each of Ontario's six law schools, have been established. They provide services in a number of situations where you may not be able to obtain legal aid. See section in this chapter.

To apply for legal aid, you should fill out an application form at your local legal aid office. You should check in the telephone directory under "Legal Aid". If you call, you will be told of the legal aid office closest to you where a lawyer will be present to take an application.

Finding a Lawyer

If your request for legal aid is granted, you will be issued a certificate outlining the legal services which the province will pay for. It is then up to you to find a lawyer who will accept the certificate. Lawyers do not have to do so. If you cannot find a lawyer who is willing to act for you, contact the Law Society of Upper Canada which has a referral list of lawyers participating in the plan. You simply hand the certificate to the lawyer willing to take the case. No one, including the court, will know that you have received legal assistance.

Appeals

If you have been refused a legal aid certificate due to legal or financial ineligibility, you can appeal the decision. You must advise the area committee within ten days that the decision is being appealed. This can be done by sending a letter containing your name and the date of refusal to the area office.

In preparing an appeal, you should find out the grounds for refusal. You can do this from information supplied in the refusal notice or by speaking with the area director. When appealing, you can question the financial or legal assessment of your case.

You can represent yourself before committees but you probably should get help from an agent. If you want to get free representation, an immigrant aid agency or a community legal service organization should be contacted.

If your appeal is turned down, you can make a final appeal to the provincial director. The director should be told in writing of your intention to appeal. Notice must be made on a special form from the provincial director's office.

If you are refused legal aid, you may wish to contact the community legal services. See section in this chapter.

Duty Counsel

The Legal Aid Plan also pays for duty counsel. A 24-hour phone service is available for people who are detained by the police. You can ask the police for the telephone number. Duty counsel can advise people without representation when they appear in court to set a date for trial. Duty counsel will advise people on their legal rights and help in bail hearings and in applying for adjournments and pre-trial release.

Duty counsel should only be involved in actual trials if the person who is charged wishes to plead guilty to a minor clearcut matter. Most duty counsel are junior lawyers who operate on a rotational basis. In Toronto, duty counsel are to be found at Old City Hall in Room 56.

For further information about legal aid, contact the local area director, listed in the telephone directory under "Legal Aid" or contact:

Provincial Director
Ontario Legal Aid Plan
145 King Street West, Suite 1000
Toronto, Ontario M5H 3L7
Telephone: (416) 361-0766

ຄວນມີຜູ້ຕາງໜ້າ. ຖ້າທ່ານຕ້ອງການຜູ້ຕາງໜ້າໂດຍທີ່ທ່ານບໍ່ຕ້ອງໄດ້ເສຍຄ່າຈ້າງໃດໆແລ້ວ
ທ່ານຄວນຕິດຕໍ່ນຳອົງການໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫລືອແກ່ຜູ້ເຂົ້າເມືອງໃໝ່ອົງການໃດອົງການນັ້ນໜຶ່ງທີ່ນຳອົງ
ການໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫລືອທາງດ້ານກົດໝາຍຂອງທ່ານບ່ອນໃດບ່ອນນັ້ນ.

ຖ້າການອຸທອນຂອງທ່ານບໍ່ໄດ້ຜົນ ທ່ານກໍສາມາດອຸທອນຄັ້ງສຸດທ້າຍນຳຜູ້ອຳນວຍການແຂວງ.
ທ່ານຕ້ອງບອກຜູ້ອຳນວຍການດັ່ງກ່າວໂດຍທາງລາຍລັກກ່ອນວ່າທ່ານຕ້ອງການອຸທອນ. ໃບຮ່າງ
ໃຫ້ຄຸນ ທ່ານຈະຫາໄດ້ຫຼາຍກວ່າຂອງລາວເອງ.

ຖ້າທ່ານບໍ່ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫລືອຈາກແຜນທົ່ວມານ ທ່ານອາດຕ້ອງການຕິດຕໍ່ນຳອົງການ
ໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫລືອທາງດ້ານກົດໝາຍທຸກໆ. ໃຫ້ເບິ່ງພາກຫຼັກຂອງໃບບົດນີ້.

ຫຼັກສາທາງດ້ານກົດໝາຍ

ແຜນຊ່ວຍເຫລືອທາງດ້ານກົດໝາຍຍັງຈ່າຍຄ່າບໍລິການຂອງຫຼັກສາທາງດ້ານກົດໝາຍອີກ.
ການບໍລິການທາງໂທລະສັບແບບ ໒໔ຊົ່ວໂມງ ກໍມີໄວສຳລັບພວກທີ່ຖືກທາງຕໍ່ຫລວດກັກຕົວໄວ້.
ທ່ານສາມາດຖາມເອົານຳເປັນໂທລະສັບດັ່ງກ່າວນຳເຖິງທ່ານທີ່ຕໍ່ຫລວດໄດ້. ຫຼັກສາທາງດ້ານກົດ
ໝາຍໃຫ້ການແນະນຳແກ່ພວກທີ່ຍຸຕິທຳໜ້າ ເມື່ອພວກເຂົາເຈົ້າມາຢາກກົດຕົວໃນສານເພື່ອກຳນົດ
ວັນຂັບສານ. ຫຼັກສາທາງດ້ານກົດໝາຍຈະໃຫ້ຄຳແນະນຳແກ່ພວກທີ່ມີຄວາມກັງວົນກ່ຽວກັບສິດທິທາງດ້ານ
ກົດໝາຍຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ, ຊ່ວຍໃນການປະກັນຕົວ, ໃນການຂໍໂຈະການພິພາກສາຕັດສິນ ແລະ
ໃນການປ່ອຍຕົວກ່ອນການພິພາກສາຕັດສິນ.

ຫຼັກສາທາງດ້ານກົດໝາຍຄວນຫຍຸ້ງກ່ຽວກັບການພິພາກສາຕັດສິນແຕ່ໃນກໍເລີ່ມຕົ້ນຜູ້ຕ້ອງຫາ
ຕ້ອງການສາລະພາບຜິດຕໍ່ຂ້າງຂ້າງແລະບໍ່ກົດໝາຍ. ຫຼັກສາທາງດ້ານກົດໝາຍສ່ວນ
ຫລາຍແມ່ນພວກທີ່ນຳຄວາມຊຳນານທາງດ້ານອາຊີບຂອງພວກເຂົາເຈົ້າພໍານ
ໃດເທື່ອ ແລະພວກເຂົາເຈົ້າບໍ່ຮູ້ກັນນຳປະຈຳໜ້າ. ໃນໂຕຮົງໂຕ ທ່ານຈະພໍ້ຫຼັກສາທາງດ້ານ
ກົດໝາຍພວກນີ້ໂດຍຫຼາຍກວ່າແຜນນະຄອນເກົ່າ, ຫຼອງ ໔໖.

ເພື່ອລາຍລະອຽດເພີ່ມເຕີມກ່ຽວກັບແຜນຊ່ວຍເຫລືອທາງດ້ານກົດໝາຍແລ້ວ ໃຫ້ຕິດຕໍ່ນຳຜູ້
ອຳນວຍການປະຈຳເຂດທີ່ທ່ານຈະເຫັນໄດ້ຢູ່ກ່ອນຫົວຂໍ້ "ແຜນໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອທາງດ້ານກົດໝາຍ"
ໃນປຶ້ມໂທລະສັບ ຫລືໃຫ້ຕິດຕໍ່ຫາ:

PROVINCIAL DIRECTOR
ONTARIO LEGAL AID PLAN

COMMUNITY LEGAL SERVICES

The Ontario Legal Aid Plan gives a certain amount of legal assistance to people who might not otherwise be able to afford it. However, the plan often does not provide for all the legal services which people with low incomes may require such as landlord-tenant, small claims, welfare, immigration, workmen's compensation and unemployment insurance situations. Because of this, some groups and individuals have formed various community legal services to deal with particular problems. Some are organized to serve a certain neighbourhood. Others, such as Tenants' Hot-line or the Union of Injured Workers, serve a particular need.

Community legal organizations provide free, competent legal advice and representation to those desiring it. They perform many other services, such as the teaching of law to the community, the training of para-legal workers and support for law reform. These are available in Kingston, London, Ottawa, Toronto, and Windsor. In neighbourhoods where there are large groups of immigrants, interpreters are usually available.

If you wish to contact any student legal service or other community law organizations operating in your area, you should contact the faculty of law of the local university. A student legal aid office operates out of each of Ontario's law schools. The immigrant aid agency you use will also assist you in locating legal aid clinics. Some have clinics several times a week themselves.

145 KING STREET WEST, SUITE 1000
TORONTO, ONTARIO M5H 3L7
TELEPHONE: (416) 361-0766

ອົງການໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອທາງດ້ານກົດໝາຍທອງຖຸນ

ແຜນໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອທາງດ້ານກົດໝາຍຂອງອົງຕາຣ໌ໂອໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫລືອໃນຫລາຍໆດ້ານແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ຢູ່ໃນຖານະທາງຊ່ວຍເຫລືອເອງໄດ້. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ມີການບໍ່ອີງການທາງດ້ານກົດໝາຍຫລາຍໆດ້ານທີ່ພວກມີລາຍໄດ້ຕໍ່ຕ້ອງການໃຊ້ແຕ່ວາທາງແຜນທີ່ວ່າບໍ່ກວມເຖິງ ດັ່ງເຊັ່ນການພະເຈົ້ນໜ້າກັບບັນຫາທາງດ້ານເຈົ້າຂອງເຮືອນແລະຜູ້ເຊົ່າ, ການຕໍ່ສູ້ໃນສານແພ່ງຫຸ້ນກັບບັນຫາການຮຽນຄ່າເສັ້ນຫາຍຫມໍ້ຈຳນວນໜ້ອຍ, ການຂໍເງິນສັງຄົມສັງຄະກະ, ການເຂົ້າເມືອງ, ການຂໍເງິນຄ່າບາດເຈັບໃນຫ້າງານ ແລະການຂໍເງິນຫວ່າງງານເປັນຕົ້ນ. ຍ້ອນເຫດຜົນຫວ່າງການ ຄົນບາງກຸ່ມບາງພວກໄດ້ພາກັນຈັດຕັ້ງອົງການໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອທາງດ້ານກົດໝາຍປະຈຳທ້ອງຖິ່ນຕ່າງໆ ຂຶ້ນເພື່ອພະເຈົ້ນໜ້າກັບບັນຫາແຕ່ລະຈຳພວກໄປ. ບາງອົງການຖືກຕັ້ງຂຶ້ນມາເພື່ອຮັບໃຊ້ຄຸນໃດຄຸນໜຶ່ງໂດຍສະເພາະ. ບາງອົງການ, ດັ່ງເຊັ່ນອົງການໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫລືອແບບກະທັນຫັນແກ້ໄຂບັນຫາຜູ້ເຊົ່າເຮືອນທັງຫລາຍ ແລະສະນາຄົມຄົນງານທີ່ໄດ້ຮັບບາດເຈັບເປັນຕົ້ນ, ຮັບໃຊ້ຄວາມຕ້ອງການພິເສດແນວໃດແນວໜຶ່ງ.

ອົງການໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫລືອທາງດ້ານກົດໝາຍປະຈຳທ້ອງຖິ່ນຈັດຫາທະນາຍໃຫ້ແລະໃຫ້ຄວາມແນະນຳທາງດ້ານກົດໝາຍທີ່ເໝາະສົມແລະແບບທີ່ມີຄ່າຈາກລາງວັນໃດໆແກ້ຄົນຫມໍ້ຄວາມຕ້ອງການ. ອົງການພວກນັ້ນຍັງໃຫ້ການບໍ່ອີງການໃນດ້ານອື່ນໆອີກ ດັ່ງເຊັ່ນສອນກົດໝາຍໃຫ້ແກ້ຄົນໃນທ້ອງຖິ່ນ, ຝຶກພວກພະນັກງານໃນສູນທ້ອງຖິ່ນ ແລະຊຸກຍູ້ໃຫ້ມີການປະຕິຮູບກົດໝາຍ. ອົງການເຫລົ່ານັ້ນຢູ່ໃນຄົງສະຕັນ, ລອນດອນ, ອອດຕາວາ, ໂຕຣົງໂຕ ແລະວິນເຈີ. ໃນຄຸນຫມໍ້ຄວາມເຂົ້າເມືອງໃຫມ່ຫລາຍ ທາງການຈັດຕັ້ງຫວ່າງກົມນາຍພາສາໄວຕອນຮັບ.

ຖ້າທ່ານຕ້ອງການຕິດຕໍ່ອົງການຊ່ວຍເຫລືອທາງດ້ານກົດໝາຍຂອງພວກນັກຮຽນຫລືອົງການຊ່ວຍເຫລືອທາງດ້ານກົດໝາຍຂອງທ້ອງຖິ່ນແລ້ວ ທ່ານຄວນຕິດຕໍ່ສະຖາບັນກົດໝາຍປະຈຳມະຫາວິທະຍາລັຍທ້ອງຖິ່ນທ່ານ. ຫ້ອງການໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫລືອທາງດ້ານກົດໝາຍແຕ່ລະບ່ອນຂອງພວກນັກຮຽນນັ້ນແມ່ນທາງໂຮງຮຽນກົດໝາຍແຕ່ລະບ່ອນຂອງອົງຕາຣ໌ໂອເປັນຜູ້ຄວບຄຸມ. ອົງການຊ່ວຍເຫລືອຜູ້ເຂົ້າເມືອງໃຫມ່ທ່ານໄປຫາກໍຈະຊ່ວຍທ່ານໄດ້ໃນການຊອກຫາອົງການໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫລືອ

A directory of community legal aid services is available to community groups from:

Associate Provincial Director
Ontario Legal Aid Plan
145 King Street West, Suite 1000
Toronto, Ontario M5H 3L7
Telephone: (416) 361-0766

DISCRIMINATION

The Ontario government, through the Human Rights Code, protects minorities, women, and persons aged 40 to 65 from discrimination in employment, housing, access to public facilities and services, and related advertising. The code forbids discrimination on the grounds of race, creed, color, sex, age, marital status (age and marital status are not covered in housing or public accommodation), nationality, ancestry or place of origin.

The code forbids discrimination in "facilities and services available to the public". This includes such places as motels, hairdressers, public swimming pools and bowling alleys.

In housing, the code forbids discrimination relating to "any housing accommodation" except where the owner or the owner's family share a kitchen or bathroom with tenants. Landlords can make any demands they wish in terms of, for example, personal habits or pets regulations; but these must apply equally to all prospective tenants, regardless of race, religion, nationality or sex.

You can ask about lodging a complaint of discrimination with the Ontario Human Rights Commission by telephone, letter or personal visit. Complaints must be filed in person, on your own behalf or on behalf of another. For example, a union could file a complaint

ທາງດ້ານກົດໝາຍ. ອົງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ເຂົ້າເມືອງ ໂຫມ່ຍາງອົງການກໍ່ໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອທາງ
ດ້ານກົດໝາຍຄືກັນໃນຫລາຍໆມື້ຂອງແຕ່ລະອາທິດ. ລາຍຊື່ຂອງພວກອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆທີ່
ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານກົດໝາຍນັ້ນມີໄວ້ໃຫ້ການຈັດຕັ້ງທອງຖນທັງຫລາຍໃນນຳ:

ASSOCIATE PROVINCIAL DIRECTOR
ONTARIO LEGAL AID PLAN
145 KING STREET WEST, SUITE 1000
TORONTO, ONTARIO M5H 3L7
TELEPHONE: (416)361-0766

ການເລືອກໜັງສືກຳລັງ

ຮັບບານອົງຕາຣີໂອ, ຕາມປະມວນສົດທິມະນຸດແລ້ວ, ບົກປ້ອງບໍ່ໃຫ້ຈົນສ່ວນນ້ອຍ, ພວກສະ
ຕີ ແລະພວກບຸກຄົນໜ້ອຍຢູ່ຕັ້ງແຕ່ ໔໐ ຫາ ໖໕ປີ ຖືກບັງບຽດໃນການເຮັດວຽກເຮັດການ, ໃນ
ການເຮັດເອື້ອນເຮັດຈຳນານ, ໃນການໃຊ້ເຄື່ອງໃຊ້ຂອງສອຍແລະການບໍ່ຮູ້ການສາທາຣະນະຕ່າງໆ,
ແລະການຕິດຜິດສະນາທຳກຽວຂອງ. ປະມວນສົດດັ່ງກ່າວຫາມບໍ່ໃຫ້ມີການເລືອກໜັງສືກຳລັງ ໂດຍ
ຖືເອົາເຊື້ອຈຳນານ, ຄວາມເຊື່ອຖື, ຜິວພັນ, ເພດ, ອາຍຸ, ຖານະຄອບຄົວ (ອາຍຸແລະຖານະຄອບ
ຄົວບຸກຄົນກັນໃນດ້ານເຮືອນຊານຫລືໃນດ້ານທັມກຳລັງສາທາຣະນະ), ສັນຊາດ, ເຫຼືອກເຖົາ
ເຫຼືອກຫລືກຳລັງຕິດເປັນແນວອາງ.

ປະມວນສົດທິມະນຸດຫາມບໍ່ໃຫ້ມີການເລືອກໜັງສືກຳລັງກຽວກັບການໃຊ້ "ເຄື່ອງໃຊ້ສອຍ,
ສະຖານທີ່ ແລະການບໍ່ຮູ້ການຕ່າງໆທີ່ມີໄວ້ເບື້ອນຄົນທັງຫລາຍ". ນັ້ນແມ່ນພວກສະຖານທີ່ເວົ້າເຖິງ
ຈຳນວນນຶ່ງ: ໂຮງແຮມ, ຮ້ານເສີມສວຍ, ບ່ອນລອຍນ້ຳສາທາຣະນະ ແລະໂຮງໂບລິງເປັນຕົ້ນ.

ໃນດ້ານເຮືອນຊານ ປະມວນສົດທິມະນຸດຫາມບໍ່ໃຫ້ມີການບັງບຽດກຽວກັບຫຼຸ້ມຫລຸ້ນໃດໆທັງ
ສິນ ນອກຈາກແຕ່ໃນກໍລະນີເຮືອນຫລືຄອບຄົວຂອງເຮົາຂອງເຮືອນໃຊ້ເຮືອນຄົວຫລືຫ້ອງນ້ຳ
ຮ່ວມກັບຜູ້ເຮົາ. ພວກເຮົາຂອງເຮືອນສາມາດຕັ້ງກົດແນວໃດກໍໄດ້ ຕາມແຕ່ພວກເຮົາຕ້ອງການ
ຕົວຢ່າງກຽວກັບການປະພຶດຂອງພວກຜູ້ເຮົາ ຫລືກຽວກັບສິດລຽງຂອງພວກຜູ້ເຮົາ; ແຕ່ວ່າກົດພວກ
ຕ້ອງແມ່ນແນໃສ່ພວກທີ່ຈະມາເຮົາທຸກໆຄົນ ໂດຍບໍ່ກຳນົດເຊື້ອຈຳນານ, ສາສນາ, ສັນຊາດ ຫລືເພດ.

ທ່ານສາມາດສືບຖາມກຽວກັບການທຳການຕ້ອງມາຈາກການບັງບຽດຕ່າງໆນຳຄະນະກັນ
ມາທຳການສົ່ງເສີມສົດທິມະນຸດຈົນຂອງອົງຕາຣີໂອ ໄດ້ໂດຍທາງໂທລະສັບ, ທາງໜັງສື ຫລືດ້ວຍຕົນ
ເອງ. ທ່ານຕ້ອງເຂົ້າເຮັດຄຳຮ້ອງຕ້ອງຕ້ວທ່ານເອງ, ເພື່ອຕ້ວທ່ານເອງ ຫລືແທນຄົນອື່ນ.

on behalf of a member with his or her agreement. If you don't speak English, you can go to an organization such as an immigrant aid society for help in making a complaint.

Lodging a Complaint

In an interview, the commission staff considers the complaint to see if it falls under the provisions of the Human Rights Code. If it does, a formal complaint form is filled out and signed. The case is then assigned to a human rights officer for investigation.

After the investigation is completed, the officer attempts to resolve the matter in the interests of both parties. Sometimes the two parties might reach a compromise.

If no solution is reached, the complaint may be reviewed by legal counsel appointed by the Human Rights Commission staff, and staff refer the case to the commission. After reviewing the case, the commissioners may either recommend to the Minister of Labour that a public board of inquiry be appointed or that the case be dismissed.

The person making the complaint, the complainant, is provided with a lawyer by the commission to argue the case at the board of inquiry. The other party, the respondent, must provide his or her own lawyer.

After hearing the evidence, the board of inquiry chairperson makes a ruling. If the decision is in favor of the complainant and the respondent does not comply with the order within a certain number of days, the case is taken to court.

Either of the participants in a case may appeal the board of inquiry's decision to the Supreme Court of Ontario.

To contact the Ontario Human Rights Commission, look in the telephone directory under "Government of Ontario, Human Rights Commission". In Toronto, contact:

ຕົວຢ່າງວ່າ ສະຫະພາບແຮງງານຫນ້ອຍໃດຫນ້ອຍນຶ່ງກໍ່ສາມາດເຂົ້າຫາຄຳຂອງຕົວແທນສະມາຊິກຄົນ
ໃດຄົນນຶ່ງໄດ້ ເມື່ອໄດ້ຮັບຄຳອະນຸຍາດຈາກສະມາຊິກຄົນດັ່ງກ່າວ. ຖ້າທ່ານຢາກພາສາອັງກິດບໍ່ໄດ້
ທ່ານກໍ່ສາມາດເຂົ້າຫາອົງການຈັດຕັ້ງແນວໃດແນວນຶ່ງ ດັ່ງເຊັ່ນອົງການຊ່ວຍເຫລືອພວກເຂົາເມືອງ
ໂຫມເປັນຕົ້ນ ເພື່ອຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫລືອໃນການເຂົ້າຫາການຕົວຕໍາຂານ.

ການຫາການຕົວຕໍາ

ໃນຕອນສຳພາດ ພະນັກງານຂອງຄະນະກຳມະການສົ່ງເສີມສິດທິມະນຸດຈະພິຈາລະນາເບິ່ງວ່າ
ຄຳຕົວຕໍາຂອງທ່ານນັ້ນຖືກຕາມຂໍ້ກຳນົດຂອງປະມວນສິດທິມະນຸດຫລືບ. ຖ້າຫາກວ່າຖືກແລ້ວ ທ່ານກໍ່
ຕ້ອງຂຽນແລະເຊັນຮ່າງຄຳຕົວຕໍາທາງການໄວ້. ຕໍ່ມາ ເຈົ້າໜ້າທີ່ກັບກັບສິດທິມະນຸດຜູ້ໃດຜູ້ນຶ່ງ
ກໍ່ຈະຫາການສືບສວນກ່ຽວກັບຄະດີຂອງທ່ານ.

ເມື່ອການສືບສວນສິ້ນສຸດລົງ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຄົນທົ່ວກໍ່ຈະພະຍາຍາມແກ້ໄຂເຮືອງຫົກດຂຶ້ນ ໂດຍ
ຖືເອົາຜົນປະໂຫຍດຂອງທັງສອງຝ່າຍເປັນຫົວຕົ້ນ. ບາງເທື່ອ ທັງສອງຝ່າຍກໍ່ອາດປະນີປະນອມກັນໄດ້.

ຖ້າຫາກວ່າຫາທາງອອກບໍ່ໄດ້ແທ້ແລ້ວ ຜູ້ຊ່ວຍການທາງດ້ານກົດໝາຍຫາທາງພະນັກງານຂອງ
ຄະນະກຳມະການສົ່ງເສີມສິດທິມະນຸດເປັນຜູ້ແຕ່ງຕັ້ງກໍ່ອາດພິຈາລະນາຄຳຕົວຕົວຕໍາດັ່ງກ່າວ. ຕໍ່ມາ ທາງ
ພະນັກງານທົ່ວກໍ່ຈັດສົ່ງຄະດີຂຶ້ນຫາຄະນະກຳມະການເພື່ອຂໍຄຳພິຈາລະນາ. ເມື່ອພິຈາລະນາເປັນ
ສະບັບຮອຍແລ້ວ ຄະນະກຳມະການອາດແນະນຳໃຫ້ຮົ່ມຄຶກຄະດີຂອງແຮງງານແຕ່ງຕັ້ງຄະນະກຳມະ
ການສືບສວນທີ່ຈະເຮັດວຽກແບບເປີດເຜີຍຂຶ້ນຄະນະນຶ່ງ ຫລືຍົກເລີກຄະດີດັ່ງກ່າວໄປເລີຍ.

ຜູ້ຫາການຕົວຕໍາຈະໄດ້ຮັບທະນາຍຄວາມຜູ້ນຶ່ງຈາກຄະນະກຳມະການ ເພື່ອຕໍ່ສູ້ຕຫນາຄະນະກຳມະ
ການສືບສວນ. ສ່ວນຈຳເລີຍນັ້ນ ລາວຕ້ອງຈອກຫາທະນາຍຂອງລາວເອງ.

ຫລັງຈາກຮັບຟັງພະຍານຫລັກຖານແລ້ວ ປະທານຂອງຄະນະກຳມະການສືບສວນກໍ່ຫາການຕັດສິນ.
ຖ້າຫາກພາຍໃຈດຽວແລະຝ່າຍຈຳເລີຍບໍ່ເຮັດຕາມຄຳຕັດສິນພາຍໃນເວລາທີ່ຖືກກຳນົດໃຫ້ແລ້ວ ຄະດີ
ດັ່ງກ່າວກໍ່ຈະຖືກນຳສົ່ງຂຶ້ນສານ.

ທັງສອງຝ່າຍສາມາດອຸທອນຄຳຕັດສິນຂອງຄະນະກຳມະການສືບສວນນຳສານສູງສຸດຂອງອົງຕາຣີ
ໂອໄດ້.

ເພື່ອຈະຕິດຕໍ່ນຳຄະນະກຳມະການສົ່ງເສີມສິດທິມະນຸດຂອງອົງຕາຣີໂອ ໃຫ້ເບິ່ງກອງຫວັ້
"ຮົ່ມຍານອົງຕາຣີໂອ, ຄະນະກຳມະການສົ່ງເສີມສິດທິມະນຸດ" ໃນປື້ມໂຫລະສັບ. ໃນໂຕຣົງໂຕ
ໃຫ້ຕິດຕໍ່:

Ontario Human Rights Commission
Ministry of Labour
12th Floor
400 University Avenue
Toronto, Ontario M7A 1T7
Telephone: (416) 965-6841

OFFICE OF THE OMBUDSMAN

You have a right to challenge the decisions of government officials without fear of reprisal. The ombudsman can advise you concerning government assistance that may be available to you and, at the same time, give you specific advice.

The ombudsman is an official, responsible to the legislature of Ontario, whose task is to investigate citizens' complaints against administrative decisions of the provincial government. Complaints are most often concerned with workmen's compensation, taxes, licences, welfare assistance, zoning, fire safety, transportation, police, pollution, parking, airport noise and many other problems where individuals feel they have suffered as a result of administrative decisions or official acts.

Before the ombudsman can investigate your complaint, you must exercise whatever right of appeal or review you may have. The ombudsman cannot investigate the functions of any court, or the proceedings of the cabinet or its committees. The ombudsman may believe your complaint to be frivolous, not made in good faith, or designed to attack a person rather than to criticize an action. In that case, the ombudsman would not proceed with the case. The ombudsman cannot reverse, alter or annul a decision, or take disciplinary action. The ombudsman uses admonition and suggestion, and may recommend an appropriate change in the law or rule that caused your complaint. An official report to parliament may bring the grievance to attention and recommend that it be redressed.

ONTARIO HUMAN RIGHTS COMMISSION
MINISTRY OF LABOUR
12TH FLOOR
400 UNIVERSITY AVENUE
TORONTO, ONTARIO M7A 1T7
TELEPHONE: (416)965-6841

ທ່ານ ສິດທິຄານຄວາມຄິດຄວາມເຫັນຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ຮຽບຮ້ອຍໄດ້

ໂດຍຍັງຢ້ານວ່າຈະຖືກແກ້ແຄນແກ້ເພັດແຕ່ຍາກໄດ້. ຜູ້ສືບສວນທ່ານສາມາດບອກໃຫ້ທ່ານຮູ້ວ່າທ່ານອາດຈະໄດ້ຮັບຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອແນວໃດແດ່ຈາກຮຽບຮ້ອຍ ແລະ ໃນຂະນະດຽວກັນ ກໍສາມາດໃຫ້ຄຳແນະນຳແບບສະເພາະແກ້ທ່ານໄດ້.

ຜູ້ສືບສວນແມ່ນເຈົ້າໜ້າທີ່ຜູ້ນຳທຸກໆຄັ້ງຂອງພວກເຮົາຊື່ຄວາມຄິດຄວາມເຫັນທາງດ້ານການປົກຄອງຂອງຮຽບຮ້ອຍ. ເຈົ້າໜ້າທີ່ຜູ້ນຳຮຽບຮ້ອຍຜູ້ດຽວກັນສະພາຜູ້ແທນຂອງແຂວງອົງຕາຣີໂອ. ສ່ວນຫລາຍແລ້ວ ຄຳຮ້ອງທຸກໆນັ້ນກ່ຽວກັບເງິນບາດເຈັບໃນຂະນະເຮັດວຽກ, ພາສີ, ໃບອະນຸຍາດຕ່າງໆ, ເງິນສັ່ງຄືນສິ່ງເຄາະ, ການຈັດສັນຫົວ, ການປ້ອງກັນພື້ນຟູ, ການສັນຈອນ, ຕຳຫລວດ, ການເປັນເປັນຂອງສິ່ງແວດລ້ອມ, ການຈອດລົດລາ, ສຽງລືມກວນຈາກສຽງຍິນ ແລະ ບັນຫາອື່ນໆທີ່ແຕ່ລະຄົນຮູ້ສຶກວ່າຕົນເອງໄດ້ຮັບຄວາມທຸກທໍ້ຄະນານຍ່ອນ ແລະ ນ້ອງມາຈາກການກະທຳ ຫລື ການລົງຄວາມເຫັນແນວໃດແນວນັ້ນຂອງຮຽບຮ້ອຍ.

ກ່ອນທີ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ສືບສວນດັ່ງກ່າວຈະທຳການສືບສວນຄຳຮ້ອງທຸກໆຂອງທ່ານ ທ່ານຕ້ອງໃຊ້ສິດຂອງທ່ານທີ່ລະຄຳພິຈາລະນາທ່ານອາດມີກ່ອນ. ເຈົ້າໜ້າທີ່ຜູ້ນຳສາມາດສືບສວນກິດການຂອງສາມໂຕ ຫລື ຂອງຄະນະຮັດມິນຕີ ຫລື ຂອງຄະນະກຳມະການຕ່າງໆຂອງຄະນະຮັດມິນຕີດັ່ງກ່າວໄດ້. ລາວອາດເຊື່ອວ່າຄຳຮ້ອງທຸກໆຂອງທ່ານນັ້ນບໍ່ມີຄວາມຈິງ, ວ່າທ່ານເຮັດມິນຂຽນມາດ້ວຍໃຈບໍ່ແຈ້ງຂາວເພື່ອໂຈມຕີຄົນໃດຄົນໜຶ່ງ ແທນທີ່ຈະເພື່ອຕໍ່ເພື່ອຕຽນການກະທຳແນວໃດແນວນັ້ນ. ເມື່ອລາວເຊື່ອດັ່ງນັ້ນ ລາວກໍຈະບໍ່ດຳເນີນຄະດີດັ່ງກ່າວ. ເຈົ້າໜ້າທີ່ສືບສວນບໍ່ສາມາດປຽນ, ດັດແປງ ຫລື ລືບລາງຄຳຕັດສິນແນວໃດແນວນັ້ນ ຫລື ທຳການລົງໂທດໄດ້. ລາວໃຫ້ຄຳຕັກເຕືອນແລະຄຳແນະນຳເອົາ ແລະ ສາມາດສະເໜີໃຫ້ມີການປຽນແປງແນວທ່ານໃນຕົວບົດກິດໜ້າ ຫລື ໃນຫລັກການທີ່ເປັນຕົ້ນເຫດໃຫ້ທ່ານທຳການຕໍ່ຄວາມຄິດຂອງທ່ານ. ການລາຍງານແບບທາງການສະພາອາດດຶງຄວາມສົນໃຈມາສູ່ຄຳ

The ombudsman must inform you of the result of the investigation.

You can make a written complaint or telephone for an appointment. The telephone service operates 24 hours a day. Contact:

The Ombudsman
6th Floor
65 Queen Street West
Toronto, Ontario M5H 2M5
Telephone: (416) 869-4000

CANADIAN CIVIL LIBERTIES ASSOCIATION

If you think your civil rights are being disregarded, there is a non-governmental organization which may help you. Its services do not overlap with those of the Human Rights Commission or the ombudsman and they are free of charge. Write or telephone:

Canadian Civil Liberties
229 Yonge Street, Suite 403
Toronto, Ontario M5B 1N9
Telephone: (416) 363-0321

ຂອງທຸກ ແລະ ແນະໃຫ້ມີການແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງທຸກດັ່ງກ່າວ.

ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັບສວນ ຂອງບ່ອກໃຫ້ທ່ານຮຸກຮວງກັບຜົນການສັບສວນຂອງລາວ.

ທ່ານສາມາດຮ້ອງທຸກໄດ້ທາງລາຍລັກອັກສອນ ຫລື ບົດຖານ ກໍ່ໃຫ້ໂທລະສັບຂັ້ນດູນມັດເວລາ
ເຂົ້າພົບ. ທ່ານສາມາດຕິດຕໍ່ທາງໂທລະສັບໄດ້ຕອດ ໒໔ ຊົ່ວໂມງ. ໃຫ້ຕິດຕໍ່:

THE OMBUDSMAN
6TH FLOOR
65 QUEEN STREET WEST
TORONTO, ONTARIO M5H 2M5
TELEPHONE: (416)869-4000

ສະມາຄົມສິ່ງເສີມສົດພາຍການາດຽນ

ຖ້າທ່ານຄິດວ່າເສື່ອພາຍໃນບ້ານເມືອງຂອງທ່ານຖືກລ່ວງເກີນແລ້ວ ກໍ່ມີອົງການເອກກະຈຸ້ນ
ອົງການນັ້ນຈະຊ່ວຍເຫລືອທ່ານໄດ້. ການບໍ່ຮູ້ການຂອງອົງການດັ່ງກ່າວນັບເລືອມການບໍ່ຮູ້
ການຂອງຄຸນະກັມມາທິການສິ່ງເສີມສົດທັມະນຸດ ຫລື ຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ສັບສວນແຕ່ຢ່າງໃດ ແລະ ທ່ານບໍ່
ຕ້ອງເສັຽຄ່າຈ້າງລາງວັນໃດໆທັງສົມ. ຂຽນຫລືໂທລະສັບຫາ:

CANADIAN CIVIL LIBERTIES
229 YONGE STREET, SUITE 403
TORONTO, ONTARIO M5B 1N9
TELEPHONE: (416)363-0321

INFORMATION FOR IMMIGRANT WOMEN

In the past, women in many cultures have taken a second place to men, particularly in areas such as employment and law. In Ontario today, many women are trying to change their status. Women have the right to lives that are as rich, full and independent as those of men. This section tries to describe some of the problems that you, as a woman, may face. It also describes some of the services that are available to you.

THE LAW

You should be aware of your legal rights and how they affect your professional and personal life. Usually, the law is the same for men and women. Sometimes, however, the law treats women differently in their roles as wives and mothers. Since marriage and property laws are undergoing considerable change in Ontario, it is wise to check specific questions you may have.

Marriage Laws

When you marry in Ontario, changing your name is a custom, not a law. You are free to use your maiden name whenever you wish and on any documents such as driver's licence, OHIP or others. A woman, whether or not she is married has the same rights to hold and dispose of property as a man has.

Common Law Marriages

Common law marriages are not considered legal marriage and do not have the same status under law. If a common law wife wishes to own property with her common law husband, she should ensure that she signs all the documents after taking the advice of a lawyer; it should be clear that she will own part of the property. A common law wife cannot use her husband's credit.

If a man and a woman have lived together continuously for five years, or if they have lived in a relationship of some permanence

and have had a child of their union, a claim can be made for support of the spouse under The Family Law Reform Act provided that the man and woman have cohabited within the year preceding the application for support. This is so even if one or both of them is already married to someone else.

Common law spouses do not have any rights or obligations under The Family Law Reform Act in respect of the sharing of property. However, The Family Law Reform Act does enable a man and a woman who are living together to enter into a cohabitation agreement to govern their financial and other matters.

Under The Children's law Reform Amendment Act, children born out of wedlock have the same rights, including the right to support and the right to inherit property, as children born within wedlock.

Other legislation which affords rights and benefits to common law spouses are: The Workmen's Compensation Act, the War Veteran's Allowance Act, the Criminal Injuries Compensation Act, and the Canada Pension Plan Act. Public housing, welfare and OHIP do not distinguish between legal and common law marriages.

MARRIAGE BREAKDOWN

The Family Law Reform Act

In the event of marriage breakdown, the law presumes that both spouses have an equal right to share in any property which is a family asset, regardless of which spouse owns it. Family assets are those assets owned by one or both spouses which are ordinarily used by the spouses or their children for shelter or transportation, or for household, education, recreational, social or aesthetic purposes. Normally, this will include the matrimonial home, cottage, car and other household items.

ວອນແດ່ ແລະ ມີລູກມີເຕົ້ານໍາກັນແລ້ວ ຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງກໍສາມາດຂໍຄໍາລຽງດູໄດ້ ຕາຍໃດທີ່ຝ່າຍຍິງແລະ ຝ່າຍຊາຍໄດ້ຢູ່ນໍາກັນຝ່າຍໃນນີ້ ກ່ອນທີ່ຈະມີການຫໍ່ຄໍາຂອງຂໍຄໍາລຽງດູຂຶ້ນ. ນັບກຽວວ່າຝ່າຍໃດ ຝ່າຍໜຶ່ງ ຫລືທັງສອງຝ່າຍຈະມີພັນທະທາງກົດໝາຍກັບຄົນຢູ່ກ່ອນແລ້ວໃນຂະນະນັ້ນ.

ຕາມກົດໝາຍທຽວກັບຄອບຄົວແກ່ໂຂ່ໄໝແລ້ວ ຜົວເມັຽທຢູ່ນໍາກັນແບບບໍ່ມີທະບຽນສົມຄົດ ນັ້ນ ບໍ່ມີສິດທະແບ່ງປັນສິບສິນຂອງກັນແລະກັນ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ກົດໝາຍທ່ວານ ອະນຸຍາດ ໃຫ້ຝ່າຍຍິງແລະຝ່າຍຊາຍທີ່ຢູ່ນໍາກັນນັ້ນຮວມກັນຫໍ່ສັນຍາຢືກຄອງເບິ່ງແຍງເວັ້ນຄໍາແລະສິບສິນແນວ ອື່ນໆ.

ຕາມກົດໝາຍກຽວກັບລູກເຕົ້າແກ່ໂຂ່ໄໝແລ້ວ ພວກລູກທີ່ເກີດມາຈາກການສົມຄົນນັ້ນສິດທຽງ ຢ່າງ, ພວມທັງສິດທະໄດ້ຮັບການລຽງດູແລະຮັບມໍຣະດົກ, ເທົ່າທຽມກັບພວກລູກທີ່ເກີດມາຈາກການ ສົມຄົດ.

ນັ້ນແມ່ນພວກກົດໝາຍທີ່ຮັບຮູ້ພວກຄູ່ຜົວເມັຽທຢູ່ນໍາກັນແບບບໍ່ມີທະບຽນສົມຄົດ: ກົດໝາຍ ກຽວກັບການໃຫ້ຄ່າຕອບແທນແກ່ຄົນງານທີ່ໄດ້ຮັບບາດເຈັບໃນຂະນະທໍາງານ, ກົດໝາຍກຽວກັບກອງ ຫົນເວັ້ນນັກຮົບເກົ່າ, ກົດໝາຍກຽວກັບເວັ້ນຕອບແທນສໍາພວກທີ່ໄດ້ຮັບບາດເຈັບໃນຄະດີອາຍາ, ແລະກົດໝາຍກຽວກັບຍ້ອນຮຸນຳນາມການາດາ. ອົງການກໍາກັບໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫລືອທາງດ້ານທຸຍູທ ອາສີຍ, ອົງການປະຈຳສິ່ງເລາະ ແລະແຜນປະກັນສຸຂະພາບບໍ່ໃຈແຍກຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງການ ຢູ່ນໍາກັນແບບບໍ່ມີທະບຽນແລະແບບມີທະບຽນ.

ການແຕກຫັກຂອງການສົມຄົດ

ກົດໝາຍກຽວກັບຄອບຄົວທີ່ດັດແປງໄໝ

ໃນກໍລະນີທີ່ການແຕ່ງງານແຕກຫັກລົງ ກົດໝາຍຍັງໄວ້ວ່າ ທັງຜົວແລະເມັຽມີສິດເທົ່າທຽມກັນ ໃນການແບ່ງປັນສິບສິນບັດທຽງຢ່າງທີ່ເປັນຂອງຄອບຄົວ ໂດຍບໍ່ກຽວວ່າສິບສິນບັດທ່ວານຈະເປັນຂອງ ຜົວຫລືຂອງເມັຽ. ສິບສິນບັດຂອງຄອບຄົວໝາຍເຖິງພວກສິບສິນບັດທີ່ຜົວຫລືເມັຽຕືລົ້ນທັງຜົວແລະເມັຽ ເປັນເຈົ້າຂອງ ແລະທັງຜົວທັງເມັຽຕືລົ້ນລູກເຕົ້າຂອງພວກເຂົາເຈົ້າໃຈເປັນທັມພາອາສີຍຫລືເປັນພາ ທະນະຫລືໄບໃນທາງການດໍາເນີນຈິວິດໃນເຮືອນຊານ, ໄປໃນການສົ່ງເສີມການສຶກສາ, ການລົນ ເລີງ, ຈິວິດທາງສັງຄົມ ແລະຄວາມສວຍງາມ. ຕາມທັມນະດາແລ້ວ ສິບສິນບັດພວກນັ້ນຈໍາພວກ ເຮືອນຊານ, ຮວມທັງເຮືອນພັກເຮືອນ, ລົດລາທຳເປັນຂອງຄູ່ສົມຄົດ ແລະສິ່ງຂອງແນວອື່ນໆໃນບ້ານ

Although the family assets approach begins with a basic rule of equal sharing, it allows the judge to depart from this rule if it appears just to do so. Specific legislative guidelines are given the court to assist it in determining the division of property on the basis of fairness. For example, the court will generally take into consideration the length of the marriage, whether the asset was acquired by gift or inheritance, and any other circumstances relating to the acquisition or disposition of the property.

Business property is not subject to automatic sharing. Each spouse is free to engage in a business without having to obtain the other spouse's consent in individual transactions. However, the court does have a discretion to order that one spouse receive a share of property that is not a family asset if it feels that in the circumstances it is just to do so. In addition, a spouse who has actually worked in a business owned by the other spouse has the right to claim for an interest in the business or for compensation for contribution at any time either while the spouses are living together or after the marriage breaks down, including after divorce.

In dividing family property it does not matter who bought the property or who is responsible for the marriage breakdown.

Under The Family Law Reform Act, each spouse has an obligation to provide support for himself or herself to the extent that he or she is capable of doing so.

The law also requires each spouse to contribute to the support of the other spouse, in accordance with need, to the extent he or she is capable of doing so.

Most parents are obliged to support their children up until the age of 16, or 18 if the child is in full time attendance at school or has not withdrawn from parental control. Under the federal

ເລື່ອນ.

ເຖິງແມ່ນວ່າວິໄນສັບສົມບັດຂອງຄອບຄົວທົ່ວໄປຈະເລີ່ມຕົ້ນດ້ວຍການຖືເອົາຄວາມສະໝັກເປັນຫລັກກໍຕາມ ມັນກໍຍັງອະນຸຍາດໃຫ້ຜູ້ພັກສາຕັດສິນໄປໃນທາງອື່ນໄດ້ ຖ້າຫາກວ່າການຕັດສິນໄປໃນທາງອື່ນນັ້ນຈະເພີ່ມຄວາມຍຸຕິທັມ. ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ທາງສານໃຊ້ແນວທາງທີ່ມີໄວເຂົ້າຊ່ວຍໃຫ້ຄວາມຍຸຕິທັມໃນການຕັດສິນກ່ຽວກັບການແບ່ງປັນສັບສົມບັດ. ຕົວຢ່າງວ່າ, ຕາມຫັນມະດາແລ້ວ, ໃນການພັກສາຕັດສິນນັ້ນ ສານໃຫ້ຄວາມສຳຄັນແກ່ລະຍະເວລາຂອງການຢູ່ຮ່ວມກັນ, ບັດຂອງສັບສົມບັດທົ່ວໄປ (ໂດນາແບບຂອງຂວັນຫລືແບບມຸນມັງ) ແລະເຫດການທົ່ວໄປກໍ່ການຊື່ຫາມາແລະການຈັບຈ້າງໃຊ້ສອຍສັບສົມບັດດັ່ງກ່າວ.

ສັບສົມບັດທີ່ສ່ວນກ່ຽວຍັງກັບການຄ້າຂາຍຈະບໍ່ຖືກແບ່ງປັນໂດຍອັດໂນມັດ. ທັງຝ່າຍຜົວແລະຝ່າຍເມັຮຸ້ມສັດທະທຳການຄ້າຂາຍໄດ້ ໂດຍບໍ່ຈຳເປັນຈະຕ້ອງອະນຸຍາດຈາກອີກຝ່າຍໜຶ່ງແຕ່ຢ່າງໃດ ຖ້າຫາກວ່າສັນຍາຊື້ຂາຍນັ້ນຜູ້ກຳນົດແຕ່ຜູ້ທຳສັນຍາເອງ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ທາງສານສາມາດທີ່ຈະຕັດສິນໃຫ້ຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງໄດ້ຮັບສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງຂອງສັບສົມບັດທັບແມ່ນຂອງຄອບຄົວນັ້ນຄືກັນ ຖ້າຫາກ, ອີງຕາມກໍລະນີເວັດລອນແລ້ວ, ທາງສານເຫັນວ່າການຕັດສິນແບບທົ່ວໄປເປັນການຕັດສິນທີ່ຍຸຕິທັມ. ນອກເຫນືອຈາກນັ້ນແລ້ວ ຝ່າຍທີ່ເຄີຍໄດ້ມີສ່ວນຊ່ວຍເຫລືອກໍການຄ້າຂອງອີກຝ່າຍໜຶ່ງມາກ່ອນນັ້ນສັດທະທຳຂອງເອົາສ່ວນແບ່ງຂອງຕົນເອງໃນກໍານານຄ້າດັ່ງກ່າວ ຫລືຮຽກຮ້ອງເອົາຄ່າຕອບແທນໃນການທຶນເອງໂດຍອອກເຫລືອແຮງເຮັດວຽກຊ່ວຍມາ ໃນເວລາໃດກໍໄດ້ ບໍ່ວ່າໃນຕອນທີ່ທັງສອງກຳລັງຢູ່ນຳກັນຢູ່ ຫລືຫລັງຈາກທີ່ການແຕ່ງງານແຕກຫັກລົງ, ລວມທັງຫລັງຈາກການຢ່າຮ່າງແລ້ວ.

ໃນການແບ່ງປັນສັບສົມບັດຂອງຄອບຄົວນັ້ນ ມັນບໍ່ສຳຄັນເລີຍວ່າແມ່ນໃຜເປັນຜູ້ຊື່ຫາສັບສົມບັດດັ່ງກ່າວນັ້ນມາ ຫລືແມ່ນໃຜເປັນຕົວສຳຄັນໃນການເຮັດໃຫ້ການແຕ່ງງານນັ້ນແຕກຫັກລົງ.

ຕາມກົດໝາຍກ່ຽວກັບຄອບຄົວແກໂຂໂຫມແລ້ວ ທັງຝ່າຍຜົວແລະຝ່າຍເມັຮຸ້ມຈຳຕ້ອງຂຶ້ນຂວາຍຫາລຽງຕົນເອງຈົນສຸດຄວາມສາມາດ. ກົດໝາຍຍັງໄດ້ບົ່ງອີກວ່າ ແຕ່ລະຝ່າຍນັ້ນຕ້ອງຊ່ວຍອອກຄ່າລຽງດູໃຫ້ແກ່ອີກຝ່າຍໜຶ່ງຕາມຄວາມສາມາດຂອງຕົນເອງ ແລະໂດຍຖືເອົາຄວາມຈຳເປັນເປັນໃຫຍ່.

ພໍແມ່ສ່ວນຫລາຍຈຳຕ້ອງລຽງດູລູກເຕົ້າຂອງພວກເຂົາຈົນຮອດອາຍຸ ໑໖ປີ ຫລື ໑໘ປີ ຖ້າຫາກວ່າພວກເດັກນັ້ນເຂົ້າໂຮງຮຽນເຕັມເວລາ ຫລືຍັງຢູ່ຝ່າຍໃນການຄວບຄຸມຂອງພວກເຂົາຢູ່.

Divorce Act, support may be ordered for a child beyond the age of 18.

Each parent has an equal right to apply for custody of their children. The decision as to which parent shall have custody is based on the best interests of the child.

Divorce Legislation

Under the federal Divorce Act, either spouse may petition for a divorce. The most common grounds for divorce are adultery or marriage breakdown based upon separation for three years. In an action for divorce a spouse may also apply for custody and maintenance for the children or for maintenance for himself or herself. If a prior order has been obtained for support and custody under The Family Law Reform Act, it will continue in force after the divorce and it is not necessary to re-apply for a further order although in some circumstances it may be advisable to do so.

Starting January 1, 1978, legally married couples who have lived together for at least three consecutive years and divorce may split Canada Pension Plan retirement benefits accrued during their married years even when one of the partners has never worked outside the home or contributed to the plan. To receive benefits the non-working spouse must apply within three years of the divorce or annulment. The spouse who worked in the home may also be entitled to disability and survivorship benefits.

If Canada Immigration has good reason to believe that you have only married as a way to get into the country, and then divorced, you may be risking deportation. If your marriage breaks down, however, and your husband is your sponsor for immigration purposes, there is no reason for you to fear that you will be deported. If your husband stops acting as your sponsor, and you have children or are unable to work, you become eligible for welfare assistance.

ຕາມກົດໝາຍກ່ຽວກັບການຢ່າຮ່າງຂອງຮັຖບານກາງແລວ ຝ່າຍຜິວຫລືຝ່າຍເມັຮອດຖືກສົ່ງໃຫ້ລຽງ
ດູລູກເຕົາຫມອາຍຸເກີນ ຈຸນປີ.

ທັງໝົດແມ່ນສິດເທົ່າທຽມກັນໃນການຮຽກຮອງຂໍເປັນຜູ້ເບິ່ງແຍງລູກເຕົາຂອງຕົນ. ທາງ
ສານຖືເອົາພົນປໂຍດຂອງເດັກເບີນໃຫຍ່ໃນການຕັດສິນວ່າຈະໃຫ້ຝ່າຍຜິວຫລືຝ່າຍເມັຮເປັນຜູ້ເບິ່ງແຍງ
ເດັກຄືນດັ່ງກ່າວ.

ກົດໝາຍກ່ຽວກັບການຢ່າຮ່າງ

ຕາມກົດໝາຍກ່ຽວກັບການຢ່າຮ່າງຂອງຮັຖບານກາງແລວ ທັງຝ່າຍຜິວແລະຝ່າຍເມັຮສາ
ມາດຂໍຢ່າຮ່າງໄດ້. ສາເຫດຂອງການຢ່າຮ່າງ, ສ່ວນຫລາຍແລວ, ແມ່ນການຫລົງສູ່ ຫລືການ
ແຕກຫັກຂອງການແຕ່ງງານທ້ອງໃສ່ການແຍກກັນຢູ່ຫນ້າເວລາທັງຫມົດສາມປີ. ພ້ອມດຽວກັນກັບ
ການຂໍຢ່າຮ່າງນັ້ນ ຝ່າຍຜິວຫລືຝ່າຍເມັຮສາມາດຂໍເປັນຜູ້ເບິ່ງແຍງລູກເຕົາພ້ອມດ້ວຍຄ່າລຽດ ຫລື
ຄ່າລຽດສຳລັບຕົນເອງໄດ້. ຖ້າຫາກຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງໄດ້ຖືກອະນຸຍາດໃຫ້ເປັນຜູ້ເບິ່ງແຍງລູກຂອງ
ຕົນ ແລະໄດ້ຮັບຄ່າລຽດມາກອນ, ພາຍໃຕ້ກົດໝາຍກ່ຽວກັບຄອບຄົວທີ່ດັ່ງກ່າວແລ້ວ, ຄຳສັ່ງ
ຂອງສານດັ່ງກ່າວກໍຈະໃຊ້ໄປໄດ້ຫລັງຈາກການຢ່າຮ່າງ ແລະມັນບໍ່ຈຳເປັນທີ່ຝ່າຍດັ່ງກ່າວຈະຕ້ອງຂໍ
ຄຳສັ່ງຈາກສານໂຫມ ເຖິງແມ່ນວ່າໃນຍາງກໍຮະນູແລ້ວ ການກະທຳດັ່ງກ່າວຈະເປັນແນວຫລວນເຮັດ
ຄວນຫຳ.

ຕັ້ງແຕ່ເດືອນມັກກະຣາ ຈພກຊ ເປັນຕົ້ນມາ ທາງຄູ່ຜິວຕົວເມັຮທີ່ແຕ່ງງານກັນແບບຖືກຕ້ອງ
ຕາມກົດໝາຍແລະທີ່ຢູ່ນຳກັນມາໄດ້ຍາງຫນ້ອຍສາມປີຕິດກັນກອນຈະຢ່າຮ່າງກັນ ກໍສາມາດແຍງບັນ
ເງິນເບັຮບຳນານຂອງແຜນເບັຮບຳນານການາດາເຂົ້າເຈົ້າສະສົມໄວ້ໃນເວລາຢູ່ນຳກັນ ເຖິງແມ່ນ
ວ່າຝ່າຍໜຶ່ງບໍ່ໄດ້ອອກໄປເຮັດວຽກອກບານເລີຍ ຫລືບໍ່ໄດ້ຈ່າຍເງິນເຂົ້າໃນແຜນເບັຮບຳນານດັ່ງກ່າວ
ແຕ່ຢ່າງໃດກໍຕາມ. ແຜນຈະຂໍຮັບເງິນຫວ່າ ຝ່າຍທີ່ບໍ່ເຮັດວຽກຈັກເຫລົ່ານັ້ນຕ້ອງຍືນຄຳຮ້ອງທີ່
ກ່ຽວຂ້ອງພາຍໃນສາມປີຂອງການຢ່າຮ່າງ. ນອກຈາກນັ້ນ ລາວອາດຍັງຈະໄດ້ຮັບຄວາມຊ່ວຍເຫລືອ
ທາງດ້ານເງິນຄຳອີກ ເມື່ອຜິວຫລືເມັຮລາວເກີດລົມຫາຍຕາຍຈາກ ຫລືເມື່ອລາວເກີດພັນພິການຂຶ້ນ.

ຖ້າທາງການກວດຄົ້ນເຂົ້າເມືອງການາດາມີເຫດຜົນພຽງພໍທີ່ພາໃຫ້ພວກເຂົາເຈົ້າເຊື່ອວ່າ
ທ່ານແຕ່ງງານພຽງແຕ່ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ເຂົ້າປະເທດທ່ານ ແລ້ວຫຳການຢ່າຮ່າງ ທ່ານອາດຖືກເຮັດເຫດ.
ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ຖ້າຫາກການແຕ່ງງານຂອງທ່ານແຕກຫັກລົງ ແລະສາມີຂອງທ່ານເປັນຜູ້ຊຸບຖິ້ມ

Education

As a woman, you may be discouraged from trying to improve your knowledge and skills. This is particularly true in such areas as law, medicine, science and the skilled trades. Do not be discouraged. If you want to learn about something, do not hesitate to take advantage of educational opportunities. A woman has the right to develop her interests and skills to as high a degree as she is able. There are many agencies in Ontario that offer special help for women trying to improve their education. Ask your immigrant aid agency or your community information centre.

Employment

Many women have proved that they make excellent carpenters, plumbers, electricians and mechanics. There are also many women lawyers, doctors and business executives. Provided that you develop the necessary skills, you have a right to work in any area that interests you. An employer cannot treat you unfairly or refuse to hire you because you are a woman.

When you make up a resume to apply for a job, be sure to list all your volunteer work. If you have not had much experience in the work force, your volunteer work tells employers what skills you are experienced in.

If you feel that you have been discriminated against, you can lay a complaint with the Ontario Human Rights Commission. You do not need to prove that discrimination has taken place; this is the job of the Human Rights Officer.

If you belong to a union, it has an obligation to represent your concerns fairly and equally. If you do not receive fair representation, you can file a complaint with the Ontario Labour Relations Board. The union would have to justify their actions or might risk losing their certification. Be sure to get legal assistance before laying such a complaint.

Daycare

Many women feel that they are prevented from working because of a lack of proper daycare facilities for their children. For women with children, daycare is an extremely important issue. Women are joining together to try to persuade the government to provide good, free and plentiful daycare. You can write letters to your members of federal and provincial parliament. You can also write to your alderman, city councillor or local newspaper. If you feel strongly about daycare, contact other women in your area. You can contact other women's groups through your community information centre, your YWCA, or by looking under "Women" in the telephone book.

Visiting the Doctor

Seeing a doctor, particularly for a gynecological problem, can be an embarrassing and intimidating experience. Under the OHIP plan, you have a right to a private doctor. You do not have to attend a hospital outpatient's clinic unless you want to. You also have the right to expect certain things from your doctor. Make sure that your doctor answers all your questions to your satisfaction. You should know what treatment you are taking: e.g. how to take it, what results or risks you can expect from it, and why you are taking it. Don't be afraid of taking up your doctor's time with questions. Your doctor is there to help you and tell you all that you need to know.

Birth Control

Many women believe that having the right to decide when they are going to have children gives them more control over their lives. Certainly, the children they decide to have are more likely to be wanted.

Birth control devices include the Pill, the IUD, the diaphragm, creams, foams and prophylactics. There are also natural methods for women whose religious convictions keep them from using any devices. Each kind of birth control has its advantages and disadvantages. The Pill is considered to be the most effective kind of birth control but there may be harmful side effects.

If your beliefs do not permit the use of regular birth control devices, there is a province-wide organization called Serena to help you. This group will teach you a natural and scientific method of family planning. It is not as effective as other kinds of birth control, but it is completely natural and approved by the Catholic Church. You can find this group in your telephone book under "Serena"

Abortions

In Ontario, abortions are legal if the pregnancy endangers the life or the health of the mother. Therapeutic abortion committees, made up of medical personnel, are set up in most hospitals to decide on each case. Emotional and mental health can be interpreted in a different way by each committee. An abortion must be performed by an accredited hospital and must be approved by most of the members of a therapeutic abortion committee. An abortion performed under any other circumstances is illegal under the Criminal Code. It is also probably very unsafe. An unmarried girl under the age of 16 cannot have an abortion without the consent of her parents. Legal abortions are paid for by OHIP.

ການລຸມກຳເນີດ

ພວກຜູ້ຍັງຈຳນວນຫລາຍເຊື່ອວ່າການມີສັດທາຈະຕັດສິນວ່າເມື່ອໃດພວກເຂົາຈະເອົາລູກໄດ້
ນັ້ນ ເຮັດໃຫ້ພວກເຂົາສາມາດຄວບຄຸມຊີວິດຂອງພວກເຂົາໄດ້ຄືກັນ. ແນ່ນອນ ລູກທີ່
ພວກເຂົາຕັດສິນໃຈເອົາຈະແມ່ນລູກທີ່ພວກເຂົາຕ້ອງການຢ່າງແທ້ຈິງ.

ແນວລຸມກຳເນີດຕ່າງໆນັ້ນມີພວກນອມຢູ່ນຳ: ຢາເມັດລຸມກຳເນີດ, ຫວັງ, ຫມວກ, ຄຣິມ,
ຟອງ ແລະ ໂປຣຟິລກຕກ. ວິທະຍາສາດກຳເນີດແບບທັນມະຈຸດຫລາຍໆແນວກໍມີໄວ້ໃຫ້ພວກແນວຍັງທີ່
ຄວາມເຊື່ອຖືຫລາຍໃຫ້ພວກເຂົາໃຈແນວລຸມກຳເນີດແນວໃດແນວນັ້ນກໍມີໄວ້ໃຫ້ເຂົາເຈົ້າ. ວິທະຍາສາດ
ກຳເນີດແຕ່ລະວິທະຍາແນວໃດແລະແນວເຮັດ. ຢາເມັດລຸມກຳເນີດຖືກນຳມາເປັນແນວລຸມກຳເນີດທີ່ໄດ້ຜັນ
ກວາຫມູ ແຕ່ວ່າອາດໃຫ້ອາການແຊກທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ.

ຖ້າການເຊື່ອຖືຂອງທ່ານຫມາຍໃຫ້ທ່ານໃຈແນວລຸມກຳເນີດທີ່ໃຈກັນຢູ່ແລ້ວ ກໍມີອົງການນຶ່ງຊື່ວ່າ
Serena ທີ່ຈະຊ່ວຍເຫລືອທ່ານໄດ້. ອົງການນີ້, ຈຶ່ງເປັນອົງການທີ່ມີສາຂາຢູ່ທົ່ວຕົວແຂວງ, ຈະ
ສອນໃຫ້ທ່ານຮູ້ກ່ຽວກັບຫວັງແຜນຄວບຄຸມແບບທັນມະຈຸດແລະວິທະຍາສາດວິທະຍາ. ວິທະຍາສາດ
ເຫຼົ່ານີ້ຈະຊ່ວຍທ່ານຮູ້ກ່ຽວກັບວິທະຍາ ແຕ່ວ່າມັນແມ່ນວິທະຍາທີ່ເປັນທັນມະຈຸດທີ່ສຸດ ແລະທາງໂບດຄາໂທລິກກໍ
ໃຫ້ການຮັບຮູ້. ທ່ານສາມາດຊອກຫາອົງການນີ້ໄດ້ໃນປະເທດລາວສະບັບຂອງທ່ານ ໂດຍໃຫ້ເບິ່ງຢູ່ກ່ອນ
ຫົວຂໍ້ "Serena".

ການເອົາລູກອອກ

ໃນໂຕຮົງໂຕ ການເອົາລູກອອກນັ້ນບໍ່ຜິດກົດໝາຍ ຖ້າຫາກວ່າການຕັ້ງຫ້ອງໄປຈະເຮັດໃຫ້
ຊີວິດຫລືສຸຂະພາບຂອງຜູ້ເປັນແມ່ເປັນອັນຕະລາຍ. ພວກຄນະກັນມະການຄວບຄຸມການເອົາລູກອອກ,
ຈຶ່ງປະກອບດ້ວຍພວກເຈົ້າຫນ້າທາງການແພດທັງນັ້ນ, ຖືກແຕ່ງຕັ້ງຂຶ້ນມາໃນໂຮງຫມໍຕ່າງໆເພື່ອພິຈາ
ຣະນາການເອົາລູກອອກເປັນກໍຣະນີໄປ. ແຕ່ລະຄນະກັນມະການເຫຼົ່ານີ້ຈະມີຄວາມຫມາຍສຸຂ
ພາບຈິດໄປຄົນລະແນວ. ການເອົາລູກອອກແຕ່ລະເຫຼົ່າແມ່ນວຽກຂອງທາງໂຮງພະຍາບານທາງ
ການແຕ່ງຕັ້ງຂຶ້ນສຳລັບເຮັດວຽກທາງດ້ານໂດຍສະເພາະ ໂດຍທີ່ເອົາຄວາມເຫັນດີເຫັນພ້ອມອັນເປັນ
ເອກກະສັນຂອງຄນະກັນມະການຄວບຄຸມການເອົາລູກອອກເປັນທັງ. ການເອົາລູກອອກໃນຮູບອັນ
ນອກຈາກອາດບໍ່ປອດພ້ອມແລ້ວ, ຍັງຜິດກົດໝາຍອາຍາອີກ. ເດັກຍິງທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ແຕ່ງງານແລະ
ກໍອາຍຸຍັງບໍ່ທັນເຖິງ 18 ປີ ເຫຼືອນັ້ນບໍ່ສາມາດເອົາລູກອອກໄດ້ ຖ້າບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກພໍ່ແມ່ຂອງຕົນ.
ການເອົາລູກອອກທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍນັ້ນແມ່ນທາງແຜນປະກັນສຸຂະພາບເປັນຜູ້ອອກເວັ້ນໃຫ້.

Several agencies assist women to obtain legal abortions. Ask your community information centre about women's health centres. Planned Parenthood can be found in your telephone book. Look in your telephone book under "Women". If you find an information centre or referral agency listed, call it for information or ask a doctor whom you can trust.

Rape

Rape occurs when a man has sexual intercourse with a woman against her will. It is one of the most terrifying experiences a woman can encounter. A woman cannot lay a rape charge against her husband, even if they are separated.

Laying a Charge

If you are raped, you should report it to the police. Don't shower or change clothes. This is important evidence. Going to the police is bound to be an unpleasant experience, but it helps women everywhere by stopping the rapist before he attacks others. Rapists must be shown that they cannot get away with it.

At the police station, you have the right to request female medical and police officers to attend you.

Because the maximum penalty for rape is life imprisonment, courts are reluctant to convict rapists. You may be accused in court of consenting to the rape. You may be accused of being promiscuous but no evidence can be entered to support this. Many people blame a woman for being raped. This is foolish. A rape victim is the victim of a violent crime. There is no reason for her to feel guilty or ashamed. Even if you don't call the police, go to a hospital or see a doctor. You may be physically hurt, infected or pregnant.

ອົງການຫລາຍໆອົງການ ເບິ່ງຊ່ວຍພວກຜູ້ຍິງຂໍອະນຸຍາດເອົາລູກອອກແບບຖືກຕ້ອງຕາມກົດ
ຫມາຍ. ໃຫ້ຖາມນຳສູນໃຫລາຍລະອຽດທອງຖານຂອງທ່ານກ່ຽວກັບສູນສິ່ງເສີມສຸຂະພາບຜູ້ຍິງຕ່າງໆທີ່
ມີໄວຍື່ນການ. ທ່ານຈະຮຽນຮູ້ກ່ຽວກັບການວາງແຜນຕຽມເປັນພື້ນຖານໃນປັ້ນໂທລະສັບຂອງທ່ານ.
ໃຫ້ເບິ່ງກອງຫວັງ "ຜູ້ຍິງ" ໃນປັ້ນໂທລະສັບດັ່ງວ່າ. ຖ້າທ່ານພໍສົນໃຫລາຍລະອຽດສູນໃດສູນນຶ່ງ
ຫລືອົງການທີ່ໃຫ້ການບໍ່ການທາງດ້ານນັ້ນໃນນັ້ນແລ້ວ ກໍ່ໃຫ້ໂທລະສັບຫາ ເພື່ອຂໍລາຍລະອຽດ ຫລືໃຫ້
ຖາມທ່ານຫມໍ້ຄົນໃດຄົນນຶ່ງທ່ານ ໄວ້ເນອເຊອາໃຈ.

ການຂົນສົ່ງ

ການຂົນສົ່ງຂົນສົ່ງເມື່ອຜູ້ຊາຍຄົນໃດຄົນນຶ່ງຮວມເພດກັບຜູ້ຍິງຄົນໃດຄົນນຶ່ງໂດຍຫຼຸດຜູ້ຍິງຄົນດັ່ງກ່າວ
ບໍ່ມີຄວາມສັມກາໃຈ. ມັນແມ່ນປະສົບປະການທີ່ຫນ້າສະພິງກວ່າສຸດຮວມນຶ່ງສຳລັບຜູ້ຍິງ. ຜູ້ເປັນເມັຮ
ບໍ່ສາມາດຕັ້ງຂໍາຂົນສົ່ງໃສ່ຜູ້ເປັນຜົວໄດ້ ເຖິງແມ່ນວ່າທັງສອງຝ່າຍແບບກັນຢູ່ກໍ່ຕາມ.

ການຕັ້ງຂໍາ

ຖ້າທ່ານຖືກຂົນສົ່ງສຳເລັດ ທ່ານຄວນເຂົ້າແຈ້ງຄວາມຕັ້ງຂໍາຫລວດ. ຢ່າພ້ວງອາຍນຳອາຍໃນ
ຫລືປ່ຽນເຄື່ອງເທື່ອ. ມັນແມ່ນຫລັກຖານທີ່ສຳຄັນ. ການເຂົ້າຫາຕຳຫລວດນັ້ນ ອາດຈະເປັນປະສົບ
ປະການທີ່ບໍ່ຄອບຄອງງາມຢ່ານໃດ ແຕ່ມັນຈະຊ່ວຍພວກຜູ້ຍິງຄົນອື່ນໆໄດ້ໂດຍຍຸດຢັ້ງຜູ້ກະທຳການຂົນ
ສົ່ງສຳເລັດດັ່ງກ່າວ ກ່ອນຫມົບຈະລົງມັກບູຮອນ. ພວກທີ່ທຳການຂົນສົ່ງຄວນຮູ້ວ່າພວກເຂົາບໍ່ສາມາດ
ຈະລອຍນວນຢູ່ໄດ້.

ຫສະຖານຕຳຫລວດ ທ່ານມັສດຂໍໃຫ້ພະນັກງານຫມໍ້ຍິງແລະເຈົ້າຫນ້າທີ່ຕຳຫລວດຜູ້ຍິງເປັນຜູ້ກຳ
ກັບກວດຫາມ.

ຍອມວ່າໂທດສູງສຸດຂອງການຂົນສົ່ງສຳເລັດນັ້ນແມ່ນການຈຳລຸກຕລອດຈິວິດ ທາງສານທັງ
ຫລາຍຈົ່ງລິລຫຈະລົງໂທດຜູ້ຖືກກ່າວຫາ. ທ່ານເອງອາດຖືກກ່າວຫາໃນສານວ່າທ່ານຍິນຍອມໃຫ້ຂົນ
ສົ່ງ. ທ່ານອາດຖືກກ່າວຫາວ່າທ່ານຮວມເພດນຳຜູ້ຄົນໂດຍບໍ່ເລືອກຫນ້າ ແຕ່ວ່າໃຫ້ເຂົາໃຈວ່າທາງ
ຜູ້ກ່າວຫາຈະບໍ່ສາມາດເອົາຫລັກຖານໃດໆມາອຸ່ມອຸ່ຄຳກ່າວຫາດັ່ງກ່າວໄດ້. ຫລາຍໆຄົນລົງຄວາມ
ເຫັນວ່າພວກຜູ້ຍິງເອງເປັນຄົນກໍ່ເຫດ. ມັນເປັນຄວາມເຫັນທີ່ໃຈການບໍ່ໄດ້. ຜູ້ຖືກຂົນສົ່ງແມ່ນຜູ້ທີ່ກ
ເປັນເຫຍື່ອຂອງຄະດີອາຍາຫຼາຍແຮງ. ບໍ່ມີເຫດຜົນໃດໆທີ່ລາວຈະຮູ້ສຶກທີ່ດຫລືອຍອາຍ. ເຖິງ
ແມ່ນວ່າທ່ານບໍ່ຮອງຕຳຫລວດ ທ່ານກໍ່ຄວນໄປໂຮງຫມໍ້ ຫລືໄປຫາຫມໍ້ຜູ້ໃດຜູ້ນຶ່ງ. ທ່ານອາດໄດ້ຮັບ
ບາດເຈັບ, ຕິດເຊື້ອໂລກ ຫລືມັກທອງ.

Self-Defense

If you sense someone following you, look back and check. Cross the street and walk the other way or run. Go to the nearest lit house. Yell words like, "Fire!", "Help!", "Murder!", or "Rape!". If you are in a car, keep your hand on the horn. Your legs and feet can hit the hardest while keeping some distance between you and your attacker. Punch and kick vulnerable parts like the bridge of the foot, the shin, the knee, the stomach, the solar plexus, the windpipe and neck, under the ears, the nose, eyes and the temples. Clutch a comb, pencil, pen or keys in your fist. If you are walking alone at night, you can wear a whistle around your neck on a chain that will break easily. Many groups offer courses in self-defense. Check your local YWCA or community centre for information.

The Criminal Injuries Compensation Board

Even if a rape case is dismissed or the offender is never arrested, you are entitled to compensation for medical and legal expenses and costs to you in pain and suffering. You will need to supply medical and legal bills and documents. Contact a rape crisis centre, a legal service clinic or the Criminal Injuries Compensation Board.

Rape Crisis Centres

Rape crisis centres offer 24-hour services to rape victims. Some centres send out someone to accompany you to the police station. Counselling and emotional support throughout your crisis is provided. You can find rape crisis centres listed in your telephone book or through your community information centre. Even

ການປ້ອງກັນຕົວ

ຖ້າທ່ານຮູ້ກວ່າມີໃຜຜູ້ນຸ່ງຕິດຕາມທ່ານ ໃຫ້ຫລຽວຫລັງກວດເບິ່ງ. ໃຫ້ຂ້າມທາງໄປຢ່າງອີກດ້ວຍອື່ນໆຫລືແລນ. ໃຫ້ຕັ້ງໄປຫາເຈື່ອນຫລັງທີ່ໃກ້ສຸດ ແລະຫຍັງໄກ່ໄຟຢູ່. ໃຫ້ຮອງຂຶ້ນວ່າ "ໄຟ!", "ຊ່ວຍແດ່!", "ຄົນຂ້າກັນຕາຍ!" ຫລື "ຄົນກຸ່ມຂອຍ!". ຖ້າທ່ານຢູ່ໃນລິດ ຢ່າໃຫ້ມີທ່ານຢູ່ຫ່າງແກ່. ຖ້າທ່ານພະຍາຍາມຄົງຕົວໃຫ້ຢູ່ຫ່າງຜູ້ລ່ວນລາມທ່ານແດ່ເລັກນ້ອຍ ທ່ານກໍຈະສາມາດໃຊ້ອາໃຈຕີນທ່ານໄດ້ແບບຫມິດແຮງແລະເຕັມທີ່. ໃຫ້ຕິແລະເຕະຈຸດອອນດັ່ງເຈນຫລັງຕີນ, ຄາງ, ຫົວເຂົ້າ, ທ້ອງ, ລຸນປີ, ຫລອດລິມແລະຄໍ, ກ້ອງຫູ, ດັງ, ຕາແລະຂມັບ. ໃຫ້ກໍາຫວີ, ສີ່, ປາກກາ ຫລືກະແຈ ໄວ້ເປັນອາວຸດ. ຖ້າທ່ານຍາງຜູ້ດຽວໃນຕອນກາງຄືນ ມັນອາດຈະເປັນການດີຖ້າທ່ານຈະເອົາຫມາກຫວິດຫຍອຍໄປນຳ ແຕ່ວ່າສາຍຄໍນັ້ນຕ້ອງເປັນແນວທີ່ຂາດງ່າຍ. ການຈັດຕັ້ງຫລາຍໆບ່ອນມີລາຍການສອນວ່າປ້ອງກັນຕົວໄວ້ຍໍຮິການ. ໃຫ້ສອບຖາມລາຍລະອຽດນຳອີງການ YWCA ຫລືສູນໃຫ້ລາຍລະອຽດທອງຖານຂອງທ່ານ.

ສະພາໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫລືອແກ່ບຸກຄົນທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມເສັຽຫາຍຍອນຄົນທຳຄວາມຜິດຖານອາຍາ

ເຖິງແມ່ນວ່າທາງສານຈະລັບລາງຄະດີຂົນສົ່ງເລົ່າຫໍ່ທ່ານຕົກເປັນເຫຍືອ ຫລືວ່າຜູ້ກະທຳຜິດນັ້ນຍັງລອຍນ່ວນຢູ່ກໍຕາມ ທ່ານມີສິດໄດ້ຮັບຄ່າຕອບແທນສຳລັບເງິນຄ່າທີ່ທ່ານເສັຽໄປໃນການໄປຫາຫມໍແລະຫາທະນາຍຄວາມ ແລະສຳລັບຄວາມເຈັບປວດທີ່ນັ້ນທຸກໆທ້ວນມາມາທ່ານໄດ້ຮັບ. ທ່ານຈຳເປັນຈະຕ້ອງມີໃບຮັບເງິນກ່ຽວກັບການຢັ້ງຢືວຕົວທ່ານ ແລະກ່ຽວກັບການໃຊ້ການບໍຮິການຂອງທະນາຍຄວາມແລະເອກກະສານກ່ຽວຂອງອ່ນໆ ເມື່ອທ່ານເຂົ້າຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫລືອ. ໃຫ້ຕິດຕໍ່ນຳສູນໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫລືອແກ່ບຸກຄົນຂົນສົ່ງເລົ່າ, ຄລິນິກໃຫ້ການບໍຮິການທາງດ້ານກົດໝາຍບ່ອນໃດບ່ອນໜຶ່ງ ຫລືນຳສະພາໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫລືອແກ່ບຸກຄົນທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມເສັຽຫາຍຍອນຄົນທຳຄວາມຜິດຖານອາຍາ.

ສູນໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫລືອແກ່ບຸກຄົນຂົນສົ່ງເລົ່າ

ສູນດັ່ງກ່າວນີ້ໃຫ້ການບໍຮິການ ແຮງຊົ່ວໂມງ ຕໍ່ແກ່ບຸກຄົນຂົນສົ່ງເລົ່າ. ສູນຍາງບ່ອນສັ່ງຄືນອອກໄປຜາທ່ານໄປຫາສະຖານີຕຳຫລວດ. ທ່ານຈະໄດ້ຮັບຄວາມແນະນຳແລະຄວາມອຸ່ມອຸ່ຫງດ້ານຈິດໃຈຕອດລະຍະທີ່ທ່ານຕິກຢູ່ໃນຄວາມທຸກ. ທ່ານສາມາດຈະຫາສູນພວກນີ້ໄດ້ໃນປຸງໂທລະສັບຂອງທ່ານ ຫລືໂດຍຜ່ານສູນໃຫ້ລາຍລະອຽດໃນທອງຖານທ່ານ. ເຖິງແມ່ນວ່າທ່ານຈະບໍ່ຮອງຫາ

if you do not call a crisis centre, find someone to talk to. Rape can leave long-lasting emotional scars. Don't carry the burden by yourself.

DISTRESS CENTRES

If your marriage is breaking up, or you have a bad housing problem, or your husband uses physical violence against you, there are shelters in most Ontario cities where you can find refuge. Many of them take children as well. The shelters try to give you a short time, of two to six weeks, to work out your problems in peace. To find a shelter, you can ask your community information service, your YWCA, or any women's organization. You can look in the telephone book under "Distress Centres", or you can look under "Women" for information services and referral services. In Toronto, Women in Transition, Interval House, Nelly's and the Dundas Family Shelter provide refuges for women and children.

When a marriage breaks down, many husbands threaten wives with deportation, particularly if the husband is acting as the wife's sponsor. These threats are meaningless. Sponsorships may break down for many reasons. You do not have to fear deportation simply because your marriage is breaking down. Canada Immigration only gets involved if they believe that your only reason for marriage was to get into Canada.

CHANGING ATTITUDES

Many women feel that they have been taught to see themselves in a very limited way. Some of these women have formed groups to talk about themselves and their problems, learning to widen the ways they see themselves and the world. Sometimes, these groups are called consciousness-raising groups. To find out more about them, ask your community information centre or your YWCA. You can also

look under "Women" in your telephone book.

HOW TO FIND INFORMATION

For information about many aspects of women's life in Ontario, look in your telephone book under "Women" and look for the important words "information" and "referral". Community information centres and YWCA's can also give you information. If there is one in your area, a women's bookstore is an excellent source of information. The "Toronto Women's Yellow Pages" list every kind of service available for women in Metropolitan Toronto. You can get a copy at the Women's Bookstore.

